

„DNB Latvijas barometra” apraksts

„DNB Latvijas barometrs” ir Latvijas iedzīvotāju noskaņojuma, viedokļu un attieksmes pret dažādiem sociāliem, ekonomiskiem u.c. jautājumiem pētījums, kurš ietver arī dažādu sfēru pazīstamu ekspertu vērtējumu un cēloņsakarību analīzi.

„DNB Latvijas barometrs” tiek veidots katru mēnesi, un tajā tiek pētītas konkrētā brīža aktuālākās norises. Paralēli katrā no aptaujām sabiedrībai tiek uzdots arī indikatoru jautājumu kopums, kas norāda uz vispārējā sabiedrības noskaņojuma izmaiņām.

Dati tiek iegūti SKDS Latvijas pastāvīgo iedzīvotāju aptaujā, veicot tiešās intervijas respondentu dzīves vietās. Ar stratificētās nejaušās izlases metodi katru mēnesi tiek aptaujāti ne mazāk kā 1000 respondenti vecumā no 18 līdz 74 gadiem visā Latvijā. Izlase ir reprezentatīva attiecībā pret ģenerālo kopumu. Pētījuma statistiskā kļūda kopējiem atbilžu sadalījumiem nepārsniedz + / - 3% robežas.

„DNB Latvijas barometra” Nr.85 satura rādītājs

Informācija par „DNB Latvijas barometru”	1
I DAĻA - INDIKATORI	
Kopējais sabiedrības noskaņojums	3
Tagadnes un nākotnes vērtējums	3
Kopējās situācijas attīstības vērtējums	4
Latvijas ekonomikas stāvokļa vērtējums	4
Ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums	6
Iespēju atrast labu darbu vērtējums	7
Valdības darba vērtējums	7
II EKSPERTU KOMENTĀRI PAR INDIKATORIEM	
Solvita Ābolčiņa, Uldis Augulis, Ivars Austers, Maranda Behmane, Margarita Dunska, Juris Rozenvalds, Ieva Strode ...	8
III DAĻA – VALSTS SVĒTKI UN PATRIOTISMS	
Apmierinātība ar dzīvi Latvijā	11
Uzskati par patriotisma izpausmēm	11
Nozīmīgākie svētki	12
Valsts svētku svinēšanas paradumi	12
Cilvēki, ar kuriem lepojas	14
IV DAĻA – EKSPERTU KOMENTĀRI PAR VALSTS SVĒTKIEM UN PATRIOTISMU	
Solvita Ābolčiņa, Ivars Austers, Margarita Dunska, Valts Kalniņš, Ainārs Latkovskis, Juris Rozenvalds, Laimdota Straujuma, Ieva Strode	18
PIELIKUMI	
Aptaujas tehniskā informācija	20
Aptaujā izmantotā anketa	21

„DNB Latvijas barometra” Nr.85 vajadzībām veikto aptauju tehniskā informācija

Aptaujas dati iegūti pētījumu centra SKDS Latvijas pastāvīgo iedzīvotāju aptaujā laika posmā no 09.10.2015. līdz 20.10.2015. Ar stratificētās nejaušās izlases metodi, veicot tiešās intervijas respondentu dzīves vietās, tika aptaujāti 1000 respondenti vecumā no 18 līdz 74 gadiem visā Latvijā.

I DAĻA – INDIKATORI

„DNB Latvijas barometra” Nr.85 galvenie rezultāti

Saskaņā ar „DNB Latvijas barometra” Nr.85 datiem Latvijas iedzīvotāji 2015.gada oktobrī, pēc vērtējumu pasliktināšanās septembrī, visas pētījuma ietvaros analizētās jomas ir vērtējuši atzinīgāk, un indeksi ir pakāpušies aptuveni līdz augustā novērotajam līmenim. Lielākais optimisma uzplaukums vērojams kopējās situācijas attīstības vērtējumā (+12 punkti). Citos apakšindeksos vērtējuma uzlabojums ir robežās no +1 līdz +5.

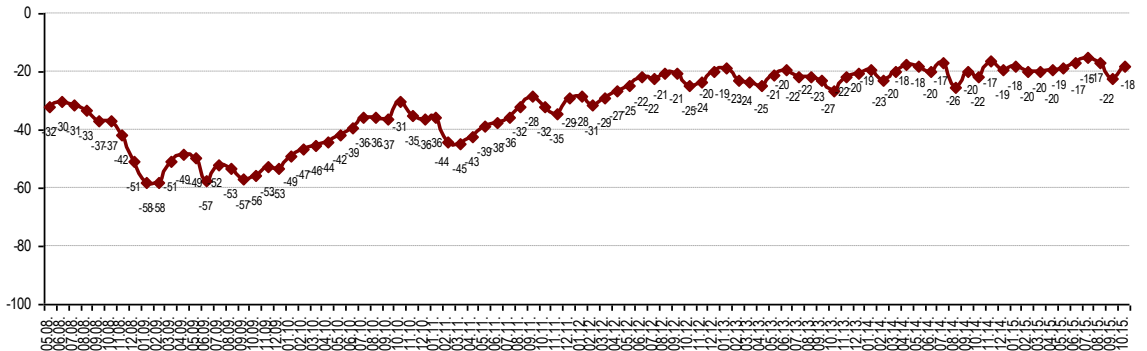
- Kā jau tika minēts, vērtējot **kopējās situācijas attīstību**, aptaujātie iedzīvotāji 2015.gada oktobrī ir bijuši noskaņoti ievērojami atzinīgāk nekā pirms mēneša (indekss ir pakāpies no -27 līdz -15 punktiem). Uzskatu, ka situācija attīstās pareizā virzienā, pauda 30%, bet, ka nepareizā – 46%. Tiesa, tas ir atgriezies augusta līmenī, kad indekss bija -14.
- Vērtējot **pašreizējo Latvijas ekonomikas stāvokli**, tikai 3% respondentu bija noskaņoti pozitīvi. Kritiskus vērtējumus sniedza 47%. Pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējuma indekss oktobrī, salīdzinot ar septembri, ir pakāpies uz augšu (septembrī: -30, oktobrī: -27).
- **Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņas** par pozitīvām atzina 14% respondentu. Viedokli, ka Latvijas ekonomiskā situācija šobrīd pasliktinās, pauda 31%. Salīdzinot ar septembri, oktobrī indekss ir pakāpies par pieciem punktiem (no -22 līdz -17).
- Prognozējot **Latvijas ekonomikas stāvokli pēc gada**, optimistiski noskaņoti bija 17% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju. Kritiskas prognozes izteiktas biežāk (24%). Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes indekss oktobrī ir -6 (septembrī: -7).
- Vērtējot **pašreizējo ģimenes materiālo situāciju**, 14% respondentu to atzina par labu. Pretēju viedokli (ka tā ir slikta) pauda 32%. Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma indekss oktobrī ir nedaudz mazāk kritisks nekā pirms mēneša (septembrī: -14, oktobrī: -12).
- Savukārt, **prognozējot ģimenes materiālā stāvokļa attīstību pēc gada**, optimistiskas prognozes izteica 24%, bet pesimistiski noskaņoti bija 14% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju. Arī ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes indekss 2015.gada oktobrī, salīdzinot ar septembri, ir pakāpies (no +2 līdz +4).
- Lūgti paust attieksmi pret **izredzēm Latvijā atrast labu darbu**, vairākums (59%) iedzīvotāju sniedza kritisku vērtējumu. Pozitīvi izredzes atrast labu darbu Latvijā vērtēja 7%. Darba izredžu vērtējuma indekss oktobrī ir pakāpies par trīs punktiem (no -41 septembrī līdz -38 oktobrī).
- Kopumā 22% respondentu 2015.gada oktobrī bija apmierināti ar **valdības darbu**. Neapmierinātību pauda 72%. Valdības darba vērtējuma indekss oktobrī ir -35 (septembrī: -38).

Mēneša laikā notikušās izmaiņas (09.2015.-10.2015.)	
KOPĒJIE INDEKSI	izmaiņas punktos
Kopējā noskaņojuma INDEKSS	 +4
Tagadnes vērtējuma INDEKSS	 +5
Nākotnes vērtējuma INDEKSS	 +2
APAKŠINDEKSI	izmaiņas punktos
Kopējās situācijas attīstības vērtējums	 +12
Pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējums	 +3
Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu vērtējums	 +5
Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes	 +1
Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums	 +2
Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes	 +2
Darba izredžu vērtējums	 +3
Valdības darba vērtējums	 +3

Tabulā attēlotas mēneša laikā notikušās izmaiņas (starpība punktos) "DNB Latvijas barometra" ietvaros mērītajos indeksos. Visi indeksi var svārstīties no +100 (visi vērtējumi pozitīvi) līdz -100 (visi vērtējumi negatīvi).

Kopējais sabiedrības noskaņojums

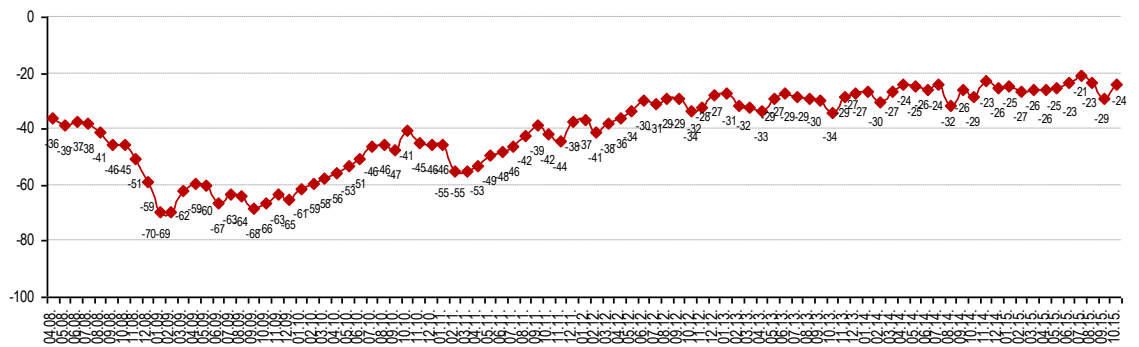
Kopējā noskaņojuma INDEKSS

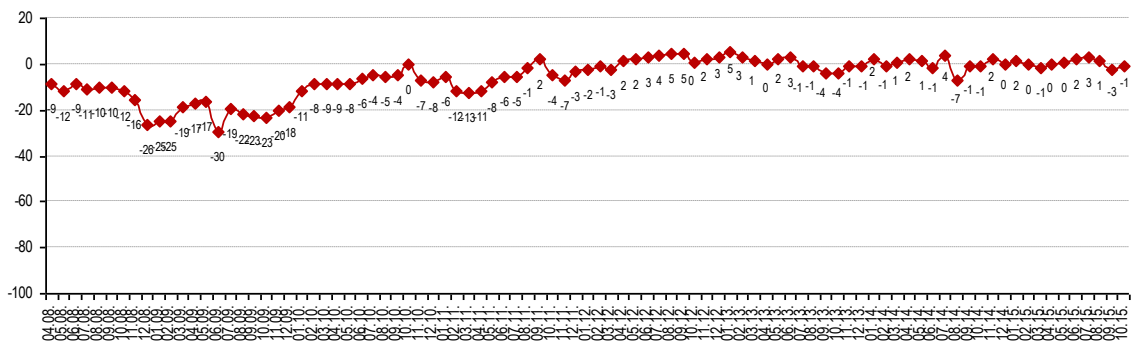
2015.gada oktobrī Latvijas iedzīvotāju noskaņojums, salīdzinot ar septembri, ir uzlabojies: Kopējā noskaņojuma indekss ir pakāpies no -22 septembrī līdz -18 oktobrī.

Tagadnes un nākotnes vērtējums

Tagadnes vērtējuma INDEKSS

Nākotnes vērtējuma INDEKSS

Pēc krituma septembrī oktobrī ir pakāpies arī Tagadnes un Nākotnes vērtējums. Tagadnes vērtējuma indekss 2015.gada oktobrī ir paaugstinājies par pieciem punktiem (no -29 līdz -24), bet Nākotnes vērtējuma indekss – par diviem (no -3 līdz -1).

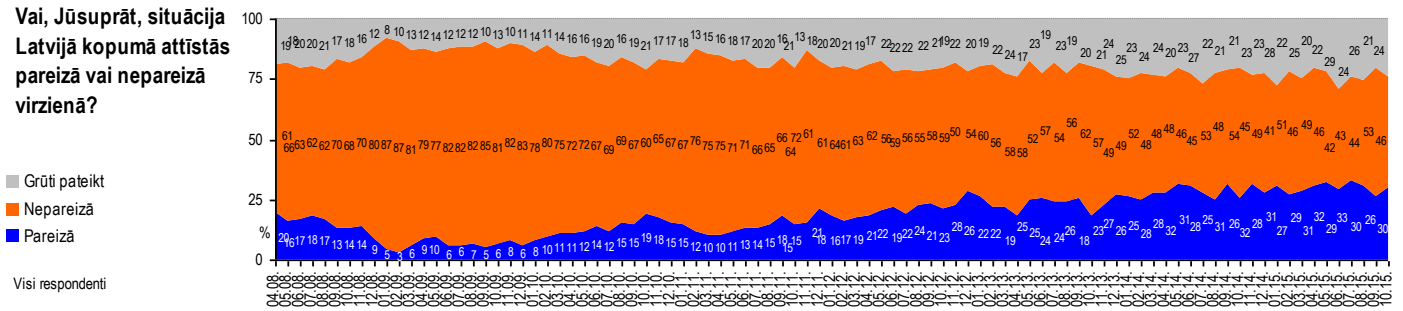
Kopējā noskaņojuma indekss ir aprēķināts, balstoties uz „DNB Latvijas barometru” iegūtajiem rādītājiem par iedzīvotāju attieksmi pret kopējo situāciju Latvijā, valdības darbu, ekonomikas stāvokli un tā attīstības tendencēm, darba iespējām, kā arī iedzīvotāju materiālā stāvokļa pašvērtējumu. Kopējā noskaņojuma indekss ir iegūts no 8 apakšindeksiem, kas detalizētāk analizēti tālāk materiālā. Indekss var svārstīties no +100 (visi vērtējumi pozitīvi) līdz -100 (visi vērtējumi negatīvi).

Tagadnes vērtējuma indekss tiek aprēķināts kā vidējais rādītājs no 6 apakšindeksiem (kopējās situācijas attīstības vērtējuma, pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējuma, ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena, pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma, darba izredžu vērtējuma un valdības darba vērtējuma indeksa).

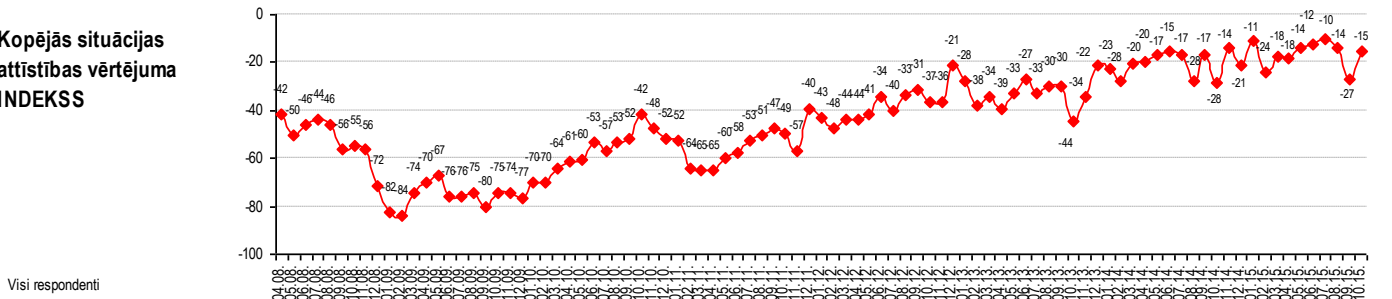
Nākotnes vērtējuma indekss tiek aprēķināts kā vidējais rādītājs no 2 apakšindeksiem (Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes un ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes).

Kopējās situācijas attīstības vērtējums

Vai, Jūsuprāt, situācija Latvijā kopumā attīstās pareizā vai nepareizā virzienā?

Kopējās situācijas attīstības vērtējuma INDEKSS

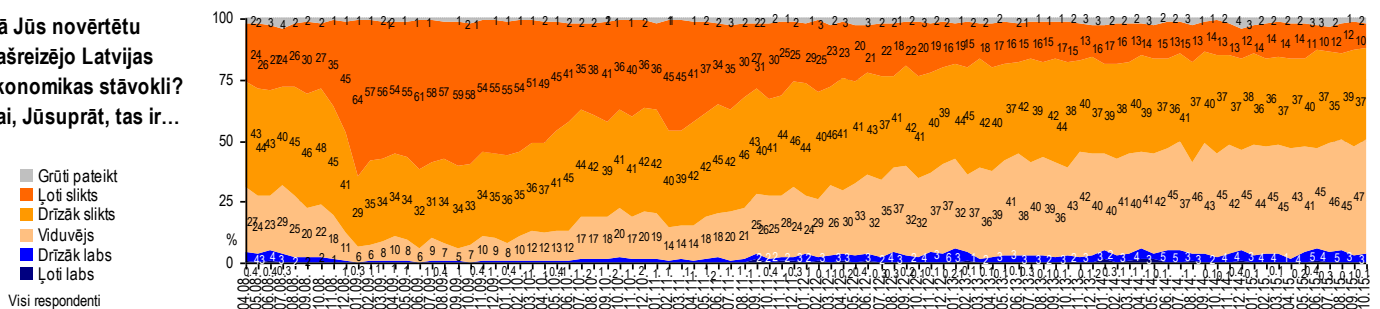

2015.gada oktobrī, salīdzinot ar septembri, ievērojami uzlabojies kopējās situācijas attīstības vērtējums: pēc krituma līdz -27 punktiem indekss ir pakāpies līdz -15, atgriežoties augusta līmenī (-14). Viedokli, ka situācija Latvijā kopumā attīstās pareizā virzienā, pauda 30% (septembrī: 26%). Pretējās domās bija 46% respondentu (septembrī: 53%).

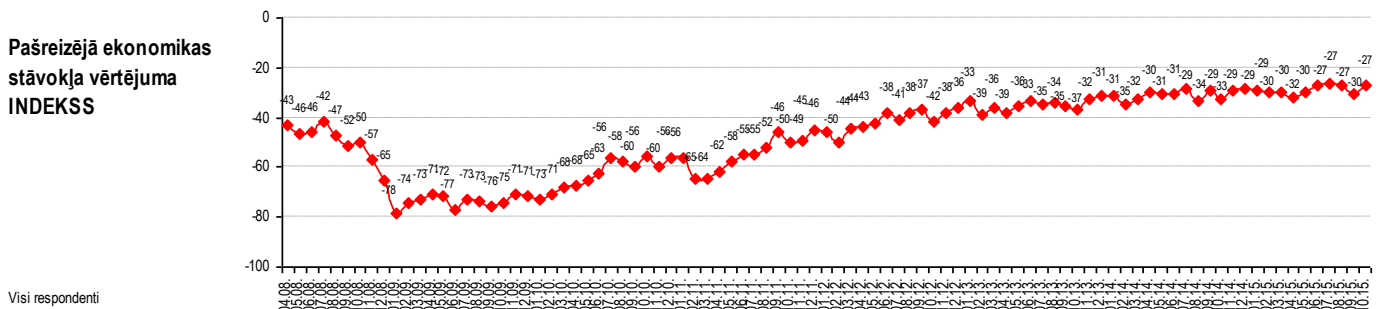
Latvijas ekonomikas stāvokļa vērtējums

Pašreizējā Latvijas ekonomiskā stāvokļa vērtējums

Kā Jūs novērtētu pašreizējo Latvijas ekonomikas stāvokli? Vai, Jūsuprāt, tas ir...

Pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējuma INDEKSS

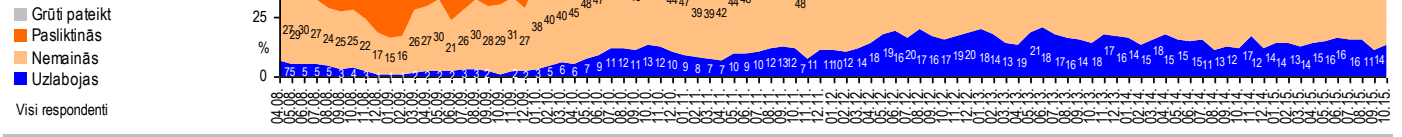

Saskaņā ar „DNB Latvijas barometra” Nr.85 datiem tikai 3% respondentu oktobrī pozitīvi vērtēja pašreizējo Latvijas ekonomikas stāvokli (septembrī: 3%). Kritisku attieksmi pret ekonomisko situāciju oktobrī pauda 47% (septembrī: 51%). Veikto aptauju datu salīdzinājums liecina, ka oktobrī Pašreizējā Latvijas ekonomikas stāvokļa vērtējuma indekss ir pakāpies līdz -27 (septembrī: -30).

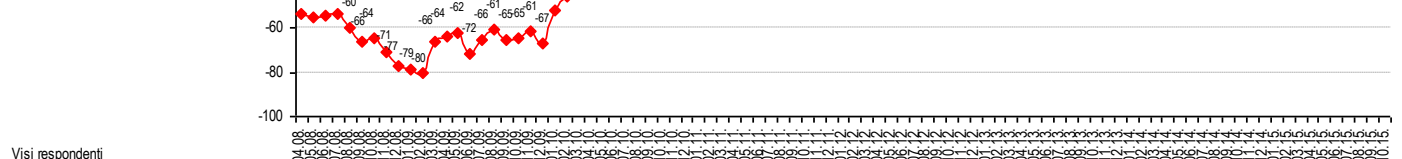
Apakšindeksi atspoguļo pozitīvo un negatīvo vērtējumu īpatsvaru starpību, kur daļēji pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums (%) ir reizināts ar koeficientu 0.5, bet pilnībā pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums - ar koeficientu 1. Līdz ar to indekss var svārstīties robežās no +100 līdz -100.

Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu vērtējums

Vai, Jūsaprāt, Latvijas ekonomikas situācija šobrīd kopumā uzlabojas, nemainās vai arī pasliktinās?

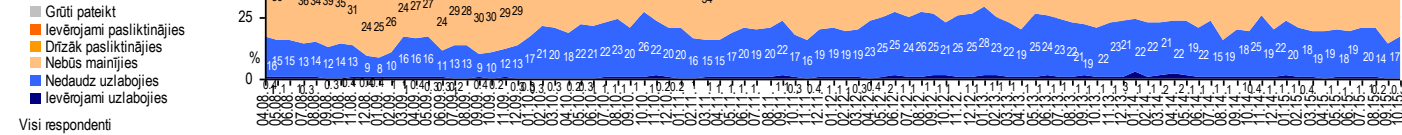
Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena INDEKSS

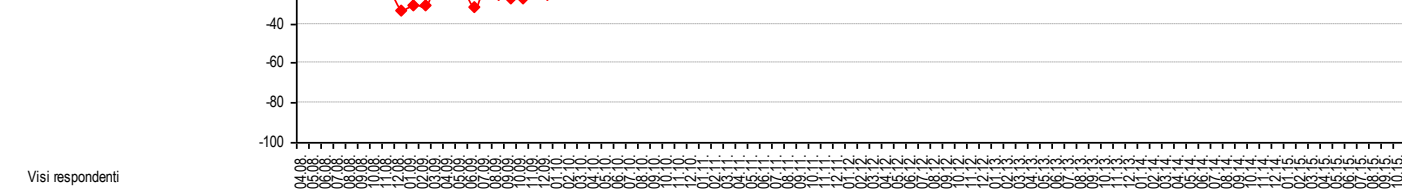
Vērtējot Latvijas ekonomikā notiekošās izmaiņas, 14% aptaujas dalībnieku uzskatīja, ka situācija uzlabojas (septembrī tā domāja 11%). Uz stāvokļa pasliktināšanos norādīja 31% respondentu (septembrī: 33%). Aptuveni puse (49%) aptaujāto Latvijas iedzīvotāju atzina, ka, viņuprāt, ekonomiskā situācija nemainās (septembrī: 50%). Salīdzinot ar septembri, oktobrī Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena indekss ir uzlabojies (septembrī: -22, oktobrī: -17). Tiesa, periodā no 2015.gada aprīlim līdz augustam vērtējums bija pozitīvāks (no -11 līdz -16).

Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognoze

Domājot par Latvijas ekonomikas stāvokli pēc 12 mēnešiem, vai, salīdzinot ar pašreizējo situāciju, tas, Jūsaprāt, visdrīzāk būs...

Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes INDEKSS

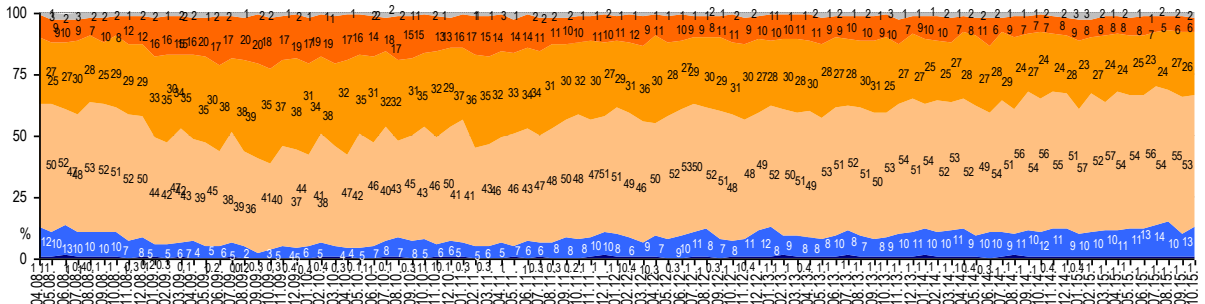

2015.gada oktobrī aptaujātie Latvijas iedzīvotāji biežāk uzskatīja, ka pēc gada Latvijas ekonomikas situācija būs pasliktinājusies (24%) nekā uzlabojusies (17%) (septembrī attiecīgi 25% un 14%). Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes indekss oktobrī ir nedaudz pakāpies (no -7 līdz -6).

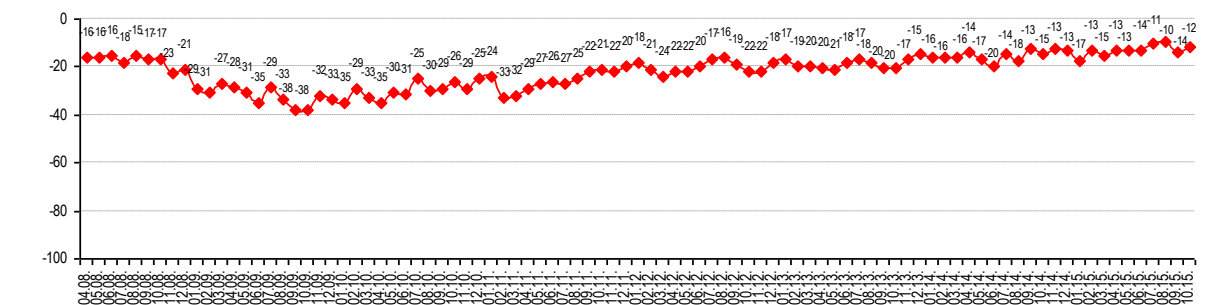
Ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums

Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums

Kā Jūs novērtētu savu/savas ģimenes pašreizējo finansiālo stāvokli? Vai, Jūsprāt, tas ir...

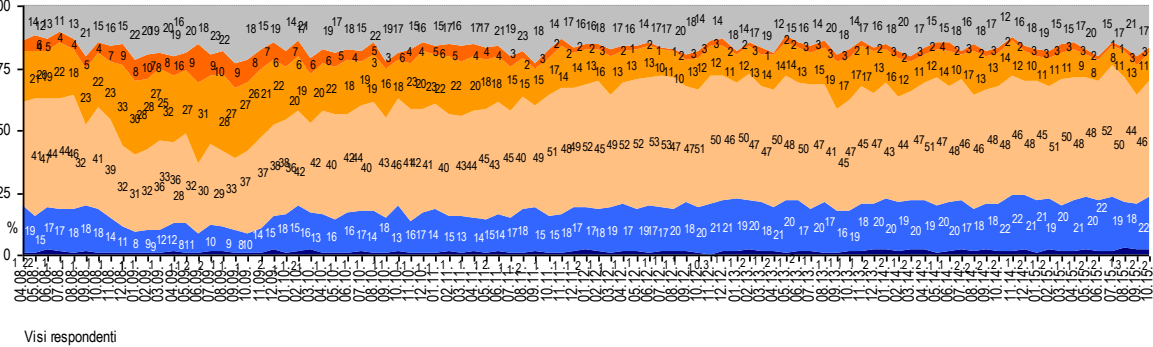
Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma INDEKSS

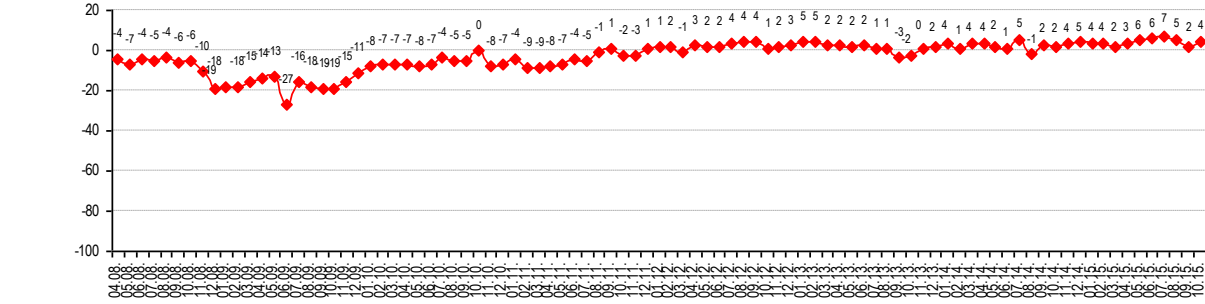
Lūgti sniegt vērtējumu pašreizējai ģimenes materiālajai situācijai, apmierināti ar to 2015.gada oktobrī bija 14% (septembrī: 11%). Kritiski ģimenes finansiālo stāvokli vērtēja 32% (septembrī: 33%). Vairākums (53%) iedzīvotāju ģimenes materiālo situāciju atzina par „viduvēju” (septembrī: 55%). Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma indekss oktobrī ir nedaudz mazāk kritisks nekā pirms mēneša (septembrī: -14, oktobrī: -12).

Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognoze

Domājot par Jūsu un Jūsu ģimenes materiālo stāvokli pēc 12 mēnešiem, vai, salīdzinot ar pašreizējo situāciju, tas, Jūsprāt, visdrīzāk būs...

Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes INDEKSS

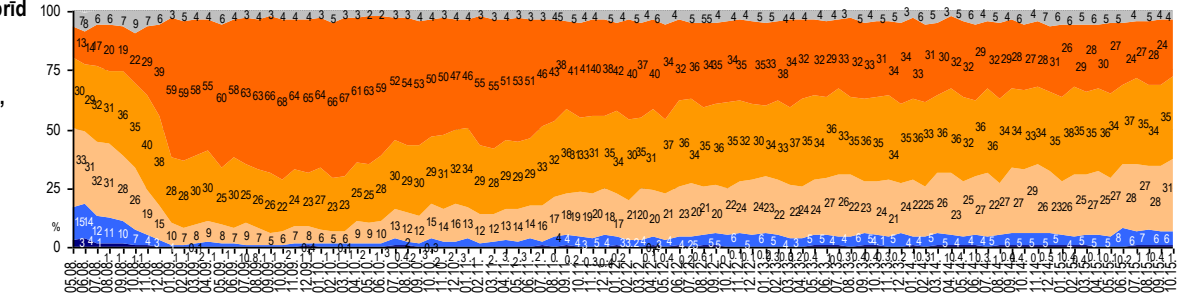

„DNB Latvijas barometra” Nr.85 rezultāti liecina, ka, prognozējot ģimenes materiālo situāciju pēc gada, oktobrī 24% respondentu bija noskaņoti optimistiski (septembrī: 20%). Viedokli, ka pēc gada ģimenes finansiālais stāvoklis būs pasliktinājies, pauda 14% aptaujas dalībnieku (septembrī: 16%). Nedaudz mazāk kā puse (46%) respondentu atbildēja, ka pēc gada ģimenes materiālais stāvoklis nebūs mainījies (septembrī: 44%). Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes indekss 2015.gada oktobrī ir +4 (septembrī: +2).

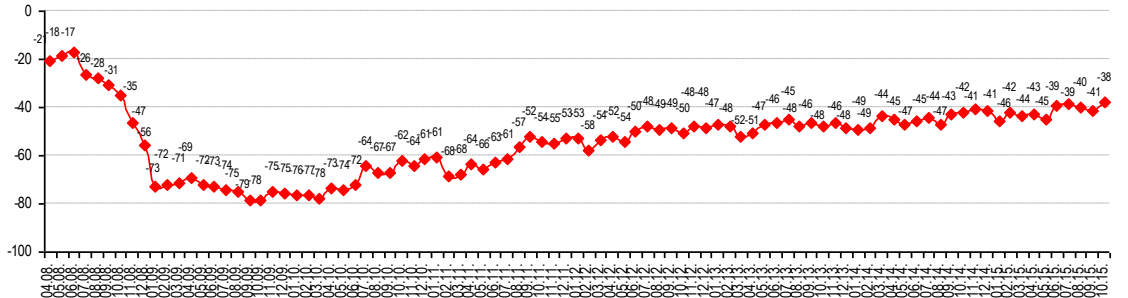
Iespēju atrast labu darbu vērtējums

Kādas, Jūsuprāt, šobrīd kopumā ir iespējas Latvijā atrast labu darbu? Vai, Jūsuprāt, tās ir...

- Grūti pateikt
  - Loti sliktas
  - Drīzāk sliktas
  - Viduvējas
  - Drīzāk labas
  - Loti labas
- Visi respondenti

Darba izredžu vērtējuma INDEKSS

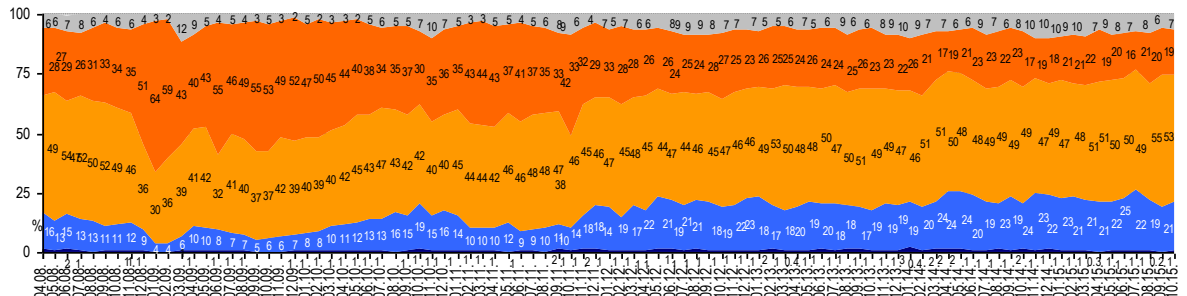
Visi respondenti

2015.gada oktobrī ir nedaudz uzlabojies iespēju atrast labu darbu vērtējums: Darba izredžu vērtējuma indekss ir pakāpies no -41 līdz -38. Tiesa, joprojām lielākā daļa iedzīvotāju iespējas Latvijā atrast labu darbu vērtē kritiski (59%). Pozitīvi noskaņoti bija tikai 7% respondentu. Aptuveni trešdaļa (31%) aptaujas dalībnieku iespējas atrast labu darbu uzskatīja par „viduvējam”.

Valdības darba vērtējums

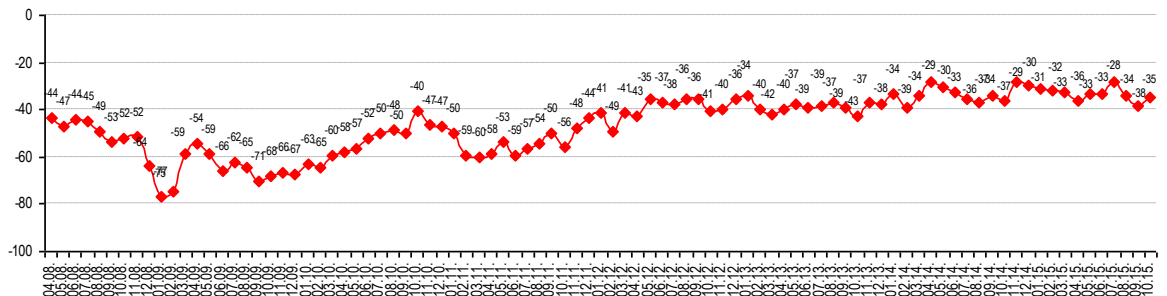
Kā Jūs šobrīd vērtējat Latvijas valdības darbu? Vai Jūs ar to esat...

- Grūti pateikt
  - Pilnībā neapmierināts
  - Drīzāk neapmierināts
  - Drīzāk apmierināts
  - Pilnībā apmierināts
- Visi respondenti

Visi respondenti

Valdības darba vērtējuma INDEKSS

Visi respondenti

Vērtējot valdības sniegumu, pozitīvi noskaņoti 2015.gada oktobrī bija 22% respondentu (septembrī: 19%). Neapmierinātību ar valdības darbu pauda 72% (septembrī: 75%). Valdības darba vērtējuma indekss oktobrī ir -35 (septembrī: -38).

II DAĻA – EKSPERTU KOMENTĀRI PAR INDIKATORIEM

Solvīta Āboltiņa, 12.Saeimas deputāte, Saeimas Nacionālās drošības komisiju priekšsēdētāja

Raugoties uz indeksu svārstībām, redzams, ka iedzīvotājus ievērojami ietekmē informatīvais fons - ja medijos ir daudz negāciju, tas uzreiz atsaucas uz iedzīvotāju kopējo noskaņojumu. Pieņemu, ka iepriekšējo indeksu kritumu iespaidoja asās debates par migrācijas jautājumiem un pašlaik, kad tās pierimušas, iedzīvotāju noskaņojums ir uzlabojies. Man ļoti svarīgs rādītājs šķiet tas, kā cilvēki vērtē iespējas atrast labu darbu. Var redzēt, ka šis indekss ir sasniedzis visaugstākos rādītājus kopš krīzes sākuma 2008.gada beigās.

Uldis Augulis, Latvijas Republikas labklājības ministrs

Iedzīvotāju noskaņojuma un attieksmes rādītāji apstiprina stabilizācijas tendenci gan ekonomikā kopumā, gan attiecībā uz sociālekonomiskajiem procesiem. Līdz ar to būtiski ir strādāt pie Latvijas ilgtermiņa izaugsmes potenciāla. Šajā situācijā redzam nepieciešamību turpināt darbu pie tādu jautājumu kā ilgstošais bezdarbs risināšanas un pirmspensijas vecumā esošo iedzīvotāju atbalsta ilgākam un produktīvākam darba mūžam.

Ivars Austers, Latvijas Universitātes profesors sociālajā psiholoģijā

Ja paskatāmies pēdējo gadu „DNB Latvijas barometra” pētījumu rezultātus, tad redzam, ka septembrī iedzīvotāju vērtējums nav bijis pārāk optimistisks. Sākas ar rudens sezonu saistīti izdevumi - bērni jāpalaiž skolā, jāiegādājas siltāka drēbju kārtā u.tml. Nākotne izskatījās dārgāka un drūmāka - apkures sezonas sākums, vasaras jaukumu beigas utt. Septembris ir pagājis, un cilvēki redz, ka nekas briesmīgs nav noticis, dzīve turpinās, brīžiem pat sniedzot vairāk patīkamu brīžu, nekā septembrī tika prognozēts. Taču, vai optimisms ir ilgtermiņa, to rādīs nākamo mēnešu barometra rezultāti.

Maranda Behmane, CSP Sociālās statistikas departamenta direktore

Jaunākā „DNB barometra” pētījuma rezultāti liecina, ka tikai 14% respondentu pašreizējo ģimenes materiālo situāciju vērtēja kā labu, tomēr CSP statistikas dati uzrāda arī pozitīvas tendences, kas var mainīt šo negatīvo vērtējumu. Statistiskie dati par vidējās darba samaksas pārmaiņām, kas iegūti no uzņēmumu apsekojumiem, liecina, ka pēc ekonomiskās krīzes, sākot no 2011.gada, alga sākusi pakāpeniski augt, un pēdējos trijos gados tās pieauguma temps vidēji valstī apstāvējis patēriņa cenu kāpumu. 2015.gada 2.ceturksnī reālās darba samaksas gada pieaugums sasniedza 6,6%, tādējādi palielinot strādājošo iedzīvotāju pirktspēju.

CSP veiktā Darbaspēka apsekojuma dati liecina, ka 2015. gada 3. ceturksnī salīdzinājumā ar 2014. gada 3. ceturksni par 4,2% ir samazinājies darba ņēmēju īpatsvars, kuru saņemtā darba samaksa bija līdz 450 eiro mēnesī pēc nodokļu nomaksas. Palielinās arī tā saucamo “lielo” algu (1400 eiro un vairāk) saņēmēju skaits - no 1.8% līdz 3.2%. 2015. gada 3. ceturksnī bezdarba līmenis Latvijā bija 9,7%, rādītājam gada laikā samazinoties par 0,9%.

Arī apsekojumā “Statistika par ienākumiem un dzīves apstākļiem” (EU-SILC), kurā piedalās 6 tūkstoši mājsaimniecību, dati par to „materiālo nenonodrošinātību” liecina, ka rādītājs no 31% 2011.gadā ir samazinājies līdz 19,2% 2014.gadā (2013.gadā - 24%). Tāpat samērā strauji - no 27% 2013.gadā līdz 20,1% 2014.gadā - ir samazinājies to mājsaimniecību skaits, kuras ar lielām grūtībām spēj savilkt galus kopā (t.i. nomaksāt nepieciešamos ikdienas izdevumus), un šis samazinājums ir būtisks visām kvintīļu grupām piederošām mājsaimniecībām.

Dr.oec. Margarita Dunska, Latvijas Universitātes Ekonomikas un vadības fakultātes asoc. profesore

Iepriekšējā mēnesī savu komentāru noslēdzu ar jautājumu - vai arī šogad pēc kritiska perioda rudens sākumā mūsu iedzīvotāju noskaņojums kļūs pozitīvāks, kā tas ir bijis iepriekšējos gados? Atbilde ir „jā”, saglabājoties pesimistiskajam noskaņojumam kopumā, oktobrī aptaujātie savās atbildēs puda mazāk kritisku attieksmi visos jautājumos. Rezultātā faktiski visi noskaņojuma indeksi ir atgriezušies augusta līmenī, kas bija salīdzinoši augsts visa pētījuma laikā. Ja septembrī visi indeksi bez izņēmuma mainījās uz negatīvo pusi, tad šoreiz visi indeksi uzlabojās. Šādas svārstības ir visai neparastas, biežāk var novērot dažādu attieksmi pret jautājumiem - ir gan pozitīvās, gan negatīvās izmaiņas. Ja septembrī respondenti viskritiskāk novērtēja kopējās situācijas attīstību – apakšindekss samazinājās par 13 punktiem, tad oktobrī tieši šo jautājumu novērtēja visatzinīgāk – apakšindekss palielinājās par 12 punktiem un faktiski atgriezās pie iepriekšējā vērtējuma (-14 augustā un -15 oktobrī). Var teikt, ka attieksme pret situācijas attīstību ir reāli svārstveidīga, turklāt ar vienādu svārstību amplitūdu, un šoreiz izteikti ir atkarīga no sezonālajām izmaiņām. Pozitīvākas atbildes uz visiem jautājumiem uzlaboja arī kopējos indeksus.

Visvairāk palielinājās tagadnes kopējā vērtējuma indekss (par 5 punktiem). Kopējā noskaņojuma indekss palielinājās par 4 punktiem un atgriezās pie līmeņa, kāds ir bijis vasarā. Acīmredzot šādas svārstības ir sagaidāmas arī nākotnē, jo, kā jau rakstīju iepriekš, iedzīvotāju noskaņojums pret notiekošo var viegli mainīties un ietekmēties arī no sezonas, ja pašā sabiedrībā, arī politikā un ekonomikā nav noteiktas stabilitātes. Situācija nedod drošības garantijas darba tirgū un sociālajos jautājumos. Tas rada ne tikai svārstības vērtējumos, bet arī kopējo pietiekami kritisko noskaņojumu.

Juris Rozenvalds, Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Politikas zinātnes nodaļas profesors

Ir patīkami, ka visi „DNB Latvijas barometra” pētījuma indeksi un apakšindeksi pārskata periodā uzrāda pozitīvu tendenci. It īpaši tas sakāms par kopējās situācijas attīstības vērtējumu. Diemžēl šīs tendences veidojas uz kopumā ļoti zemas pamata vērtējuma bāzes, kas joprojām ir negatīva. Gaidīt situācijas būtiskāku uzlabošanu tuvākajā laikā acīmredzot nav pamata, jo solītais ekonomikas izrāviens nav noticis un vismaz tuvākajā laikā nav sagaidāms.

Ieva Strode, tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centra „SKDS” sociālo un politisko projektu direktore

Pēc krituma iepriekšējā mēnesī šomēnes visi pētījuma ietvaros mērtie ekonomiskie aspekti atkal ir uzlabojušies. Tiesa, secinājumus par to, vai šīs pārmaiņas ir tikai svārstības vai arī iezīmē jaunu tendenci, iespējams izdarīt tikai ilgākā periodā. Ja analizē gada vidējos rādītājus, jāsecina, ka 2015.gads ir bijis pozitīvāks nekā iepriekšējie gadi, runājot gan par kopējo noskaņojumu (2008.(04.-12.): -35.9; 2009.: -53.9; 2010.: -39.7; 2011.: -36.3; 2012.: -24.5; 2013.: -22.3; 2014.: -19.8; 2015.(01.-10.): -18.6), gan par tagadnes indeksu (2008. (04.-12.): -43.6; 2009.: -64.8; 2010.: -50.7; 2011.: -46.4; 2012.: -33.2; 2013.: -29.8; 2014.: -26.4; 2015.(01.-10.): -24.9). Tiesa, situācija ar priekšstatiem par Latvijas ekonomisko situāciju ir sarežģītāka: lai arī, izsakoties par pašreizējo valsts ekonomikas stāvokli, iedzīvotāju noskaņojums tiešām uzlabojas (2008. (04.-12.): -49.8; 2009.: -73.6; 2010.: -62.7; 2011.: -54.7; 2012.: -41.4; 2013.: -35.1; 2014.: -31.0; 2015.(01.-10.): -28.9), tad, raksturojot “pašreizējās” situācijas izmaiņas (2008. (04.-12.): -61.6 ; 2009.: -67.3; 2010.: -32.3; 2011.: -28.9; 2012.: -9.8; 2013.: -6.3; 2014.: -13.2; 2015.(01.-10.): -15.2) un attiecīgi arī prognozējot valsts ekonomisko situāciju pēc gada (2008. (04.-12.): -18.3; 2009.: -25.8; 2010.: -7.5; 2011.: -8.2; 2012.: +0.9; 2013.: -0.7; 2014.: -2.5; 2015.(01.-10.): -3.6), iedzīvotāju noskaņojums 2015.gadā ir bijis kritiskāks nekā 2012.gadā un 2013.gadā.

III DAĻA – VALSTS SVĒTKI UN PATRIOTISMS

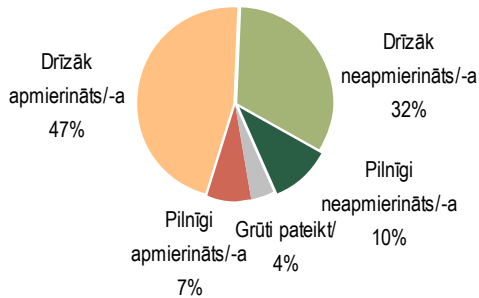
Galvenie rezultāti

„DNB Latvijas barometra” Nr.85 ietvaros tika noskaidrota iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi Latvijā, patriotisma jūtas, 18.novembra svinēšanas paradumi, kā arī uzskati par cilvēkiem, kuri būtu jāgodina 18.novembra pasākumā. Aptaujas dati liecina, ka nedaudz vairāk par pusi respondentu atzina, ka ar dzīvi Latvijā ir apmierināti. Vairākums arī norādīja, ka uzskata sevi par Latvijas patriotiem. Par nozīmīgākajiem svētkiem aptaujātie Latvijas iedzīvotāji atzina Jauno gadu un Ziemassvētkus. Latvijas Republikas proklamēšanas dienu 18. novembrī par vienu no nozīmīgākajiem svētkiem atzina aptuveni 1/10, bet to, ka tos svin jebkādā veidā, norādīja aptuveni 3/4. Raksturojot cilvēkus, kuri būtu jāgodina 18.novembra pasākumā par ieguldījumu Latvijas labā, visbiežāk respondenti nosauca Raimonu Paulu un Vairu Vīķi-Freibergu.

- Saskaņā ar aptaujas rezultātiem, **ar dzīvi Latvijā apmierināti** bija 54%, bet neapmierināti – 42% respondentu.
- Kopumā 74% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju atbildēja, ka „*noteikti*” vai „*drīzāk*” **uzskata sevi par Latvijas patriotiem**. To, ka sevi par Latvijas patriotiem neuzskata, atzina 20%. Jāpiebilst, ka, salīdzinot ar 2014.gadu, 2015.gadā ir palielinājies to respondentu īpatsvars, kuri „*noteikti uzskata*” sevi par Latvijas patriotiem.
- Jautāti, vai nepieciešamības gadījumā viņi **aizstāvētu Latviju no ienaidniekiem**, 60% atbildēja, ka „*noteikti aizstāvētu*” vai „*lielāka ir iespēja, ka aizstāvētu*”. Kopumā 28% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju atzina, ka to nedarītu.
- Lūgti nosaukt **trīs nozīmīgākos svētkus**, visbiežāk respondenti minēja Jauno gadu (69%) un Ziemassvētkus (64%). Salīdzinoši bieži nosaukti arī Līgo svētki (46%) un Lieldienas (43%).
- Kopumā 72% respondentu norādīja, ka **svin Latvijas Republikas proklamēšanas dienu 18. novembrī**: 44% apmeklē publiskus pasākumus, 37% seko līdzī svētku pasākumiem masu informācijas līdzekļos, 24% - svin mājās, 10% - piedalās pasākumos par godu svētkiem darbā vai izglītības iestādē, un vēl 1% - svin citā veidā. Veikto aptauju datu salīdzinājums liecina, ka 2015.gadā nedaudz biežāk nekā iepriekš respondenti norādīja, ka 18.novembrī apmeklē publiskus pasākumus. Tiesa, 2015.gadā retāk nekā pirms gada atzīts, ka 18.novembris tiek svinēts mājās.
- Visbiežāk starp **cilvēkiem, kuri būtu jāgodina 18.novembra pasākumā** par viņu ieguldījumu Latvijas labā, nosaukti Raimonds Pauls (11%), Vaira Vīķe-Freiberga (10%), Nils Ušakovs (9%) un Aivars Lembergs (8%). Jāpiebilst, ka respondenti ar latviešu sarunvalodu ģimenē visbiežāk minēja Vairu Vīķi-Freibergu (14%), bet krievvalodīgie iedzīvotāji – Nilu Ušakovu (20%).

Apmierinātība ar dzīvi Latvijā

Vai Jūs esat apmierināts/-a ar dzīvi Latvijā?

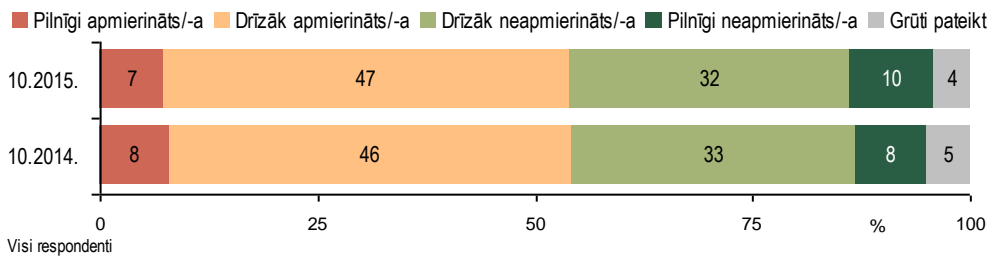
2015.gada 9.oktobris - 20.oktobris, N=1000 Latvijas iedzīvotāji

2015.gada oktobra aptaujas rezultāti liecina, ka kopumā 54% Latvijas iedzīvotāju pauda apmierinātību ar dzīvi Latvijā, tajā skaitā 7% bija ar to „pilnīgi apmierināti”. Nedaudz vairāk kā 2/5 (42%) respondentu norādīja, ka ar dzīvi Latvijā nav apmierināti, t.sk. 10% ar dzīvi Latvijā ir „pilnīgi neapmierināti”.

Salīdzinot 2014. un 2015.gada aptauju rezultātus, jāsecina, ka būtiskas izmaiņas iedzīvotāju apmierinātībā nav vērojamas: gan 2014., gan 2015.gadā apmierinātību ar dzīvi Latvijā pauda 54%.

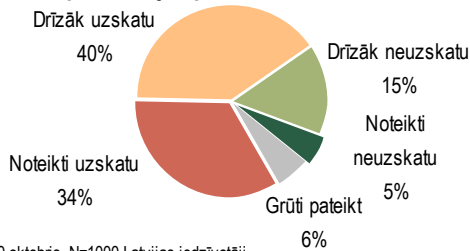
Vai Jūs esat apmierināts/-a ar dzīvi Latvijā?

2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

Uzskati par patriotisma izpausmēm

Vai Jūs sevi uzskatāt par Latvijas patriotu?

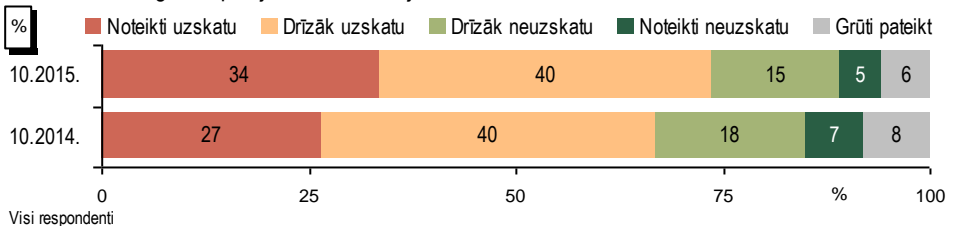
2015.gada 9.oktobris - 20.oktobris, N=1000 Latvijas iedzīvotāji

Vairākums (74%) aptaujas dalībnieku atbildēja, ka uzskata sevi par Latvijas patriotu, tajā skaitā 34% norādīja, ka „noteikti uzskata” sevi par Latvijas patriotu. Katrs piektais (20%) respondents atzina, ka par Latvijas patriotu sevi neuzskata (t.sk. „noteikti neuzskatu” – 5%).

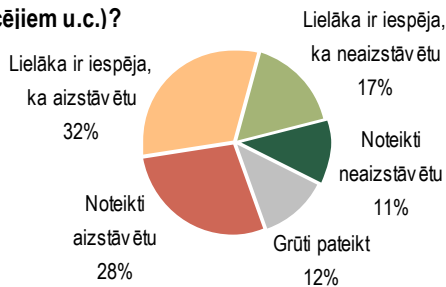
2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums liecina, ka 2015.gadā biežāk nekā pirms gada respondenti norādīja, ka „noteikti uzskata” sevi par Latvijas patriotu (2014.gads: 27%, 2015.gads: 34%).

Vai Jūs sevi uzskatāt par Latvijas patriotu?

2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

Vai Jūs, ja tas būtu nepieciešams, aizstāvētu Latviju no ienaidniekiem (ārvalstu iebrucējiem u.c.)?

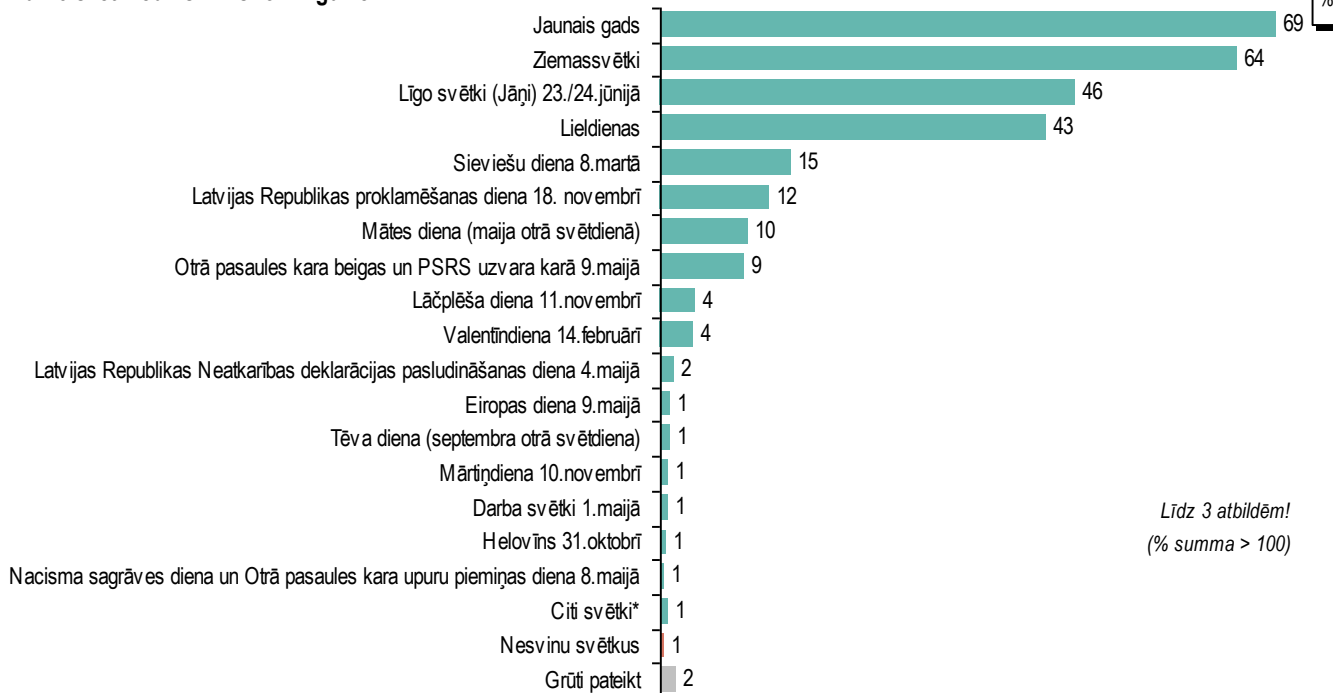

2015.gada 9.oktobris - 20.oktobris, N=1000 Latvijas iedzīvotāji

Jautāti, vai nepieciešamības gadījumā viņi aizstāvētu Latviju no ienaidniekiem, 60% respondentu atbildēja, ka to darītu (t.sk. „noteikti aizstāvētu” – 28%). To, ka Latviju neaizstāvētu, atzina 28% (t.sk. „noteikti neaizstāvētu” – 11%).

Nozīmīgākie svētki

Kuri 3 svētki Jums ir visnozīmīgākie?

2015.gada 9.oktobris - 20.oktobris, N=1000 Latvijas iedzīvotāji

*Kategorijā "Citi svētki" ietilpst: "Rīgas svētki" (minēts 2 reizes); "1.septembris - zinību diena" (minēts 1 reizi); "16.marts - leģionāru piemiņa" (minēts 1 reizi); "23.augusts (Baltijas ceļš)" (minēts 1 reizi); "Kapusvētki" (minēts 1 reizi); "Vasarosvētki" (minēts 1 reizi); "visus pareizticīgo svētkus" (minēts 1 reizi); "Zvejnieksvētki" (minēts 1 reizi).

2015.gada oktobrī veiktās aptaujas ietvaros respondentiem lūdza nosaukt trīs nozīmīgākos svētkus. Saskaņā ar rezultātiem, pārliecinoši populārākie iedzīvotāju svētki ir Jaunais gads (69%) un Ziemassvētki (64%). Nākamie populārākie svētki bija Līgo svētki (46%) un Lieldienas (43%). Sieviešu dienu 8.martā starp nozīmīgākajiem svētkiem nosauca 15%, bet Latvijas Republikas proklamēšanas dienu 18.novembrī – 12%. Citus svētkus minēja 10% un mazāk.

Valsts svētku svinēšanas paradumi

Sakiet, lūdzu, vai Jūs svinat **Latvijas Republikas proklamēšanas dienu 18. novembrī**, un, ja svinat, tad kā?

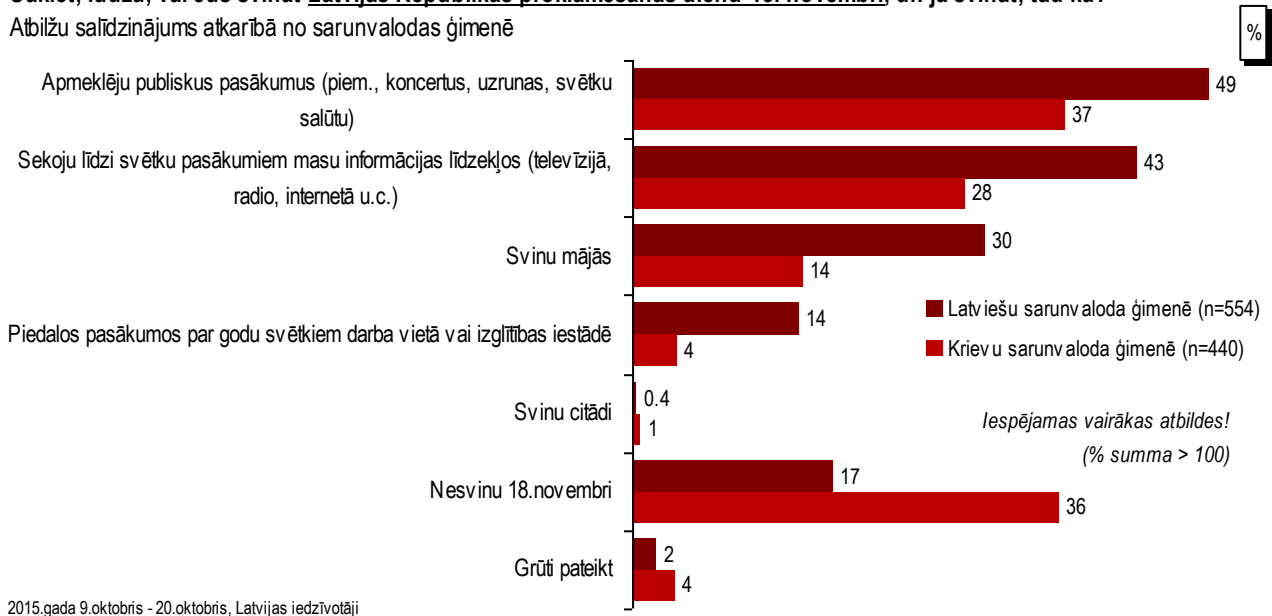
2015.gada 9.oktobris - 20.oktobris, N=1000 Latvijas iedzīvotāji

*Kategorijā "Svinu citādi" ietilpst: "izmantoju kā brīvdienu radu apciemošanai, atpūtai" (minēts 2 reizes); "ar draugiem" (minēts 1 reizi); "kad ir laiks un finanšu iespējas, svinam" (minēts 1 reizi).

Lūgti norādīt, vai viņi svin Latvijas Republikas proklamēšanas dienu 18.novembrī, 44% respondentu atbildēja, ka šajā dienā apmeklēja publiskus pasākumus. To, ka svētku norisei seko līdzī masu informācijas līdzekļos, atzīmēja 37%, 24% šos svētkus svin mājās, bet 10% - piedalās pasākumos par godu svētkiem darbā vai izglītības iestādē. To, ka 18.novembri nesvin, atzina 25%.

Sakiet, lūdzu, vai Jūs svinat Latvijas Republikas proklamēšanas dienu 18. novembrī, un ja svinat, tad kā?

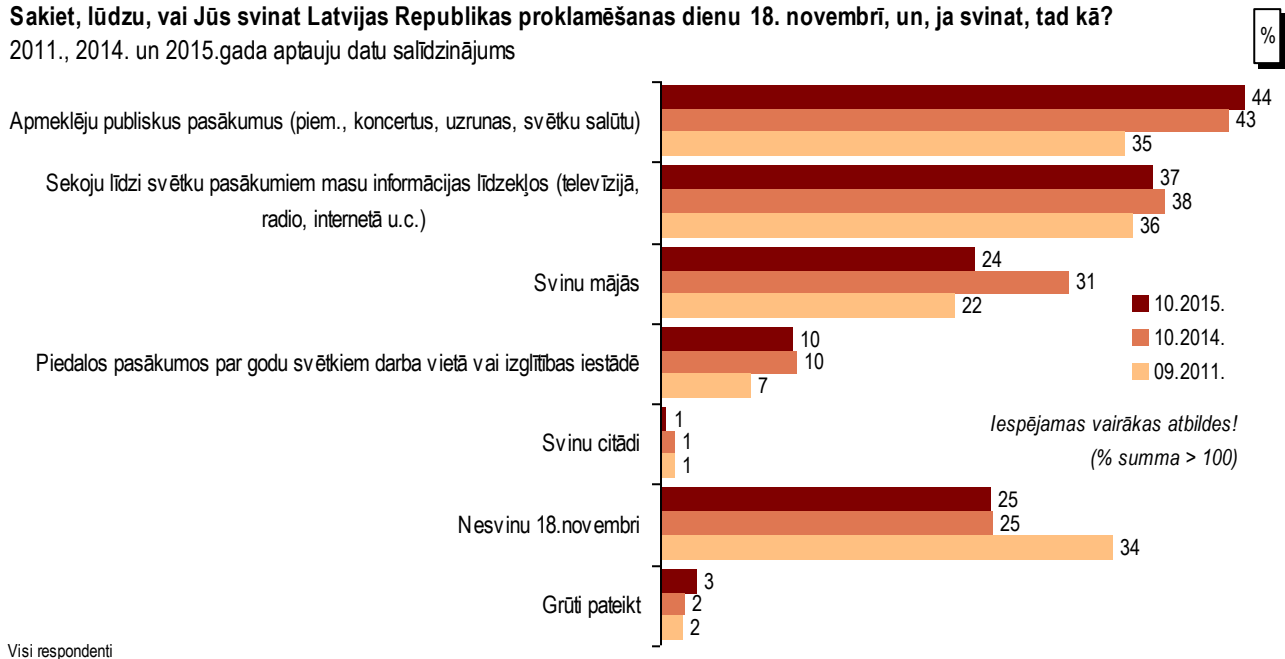
Atbilžu salīdzinājums atkarībā no sarunvalodas ģimenē

Salīdzinot respondentu ar dažādu sarunvalodu ģimenē atbildes, vērojams, ka respondenti ar latviešu sarunvalodu ģimenē biežāk nekā krievvalodīgie 18.novembrī svin visos minētajos veidos. Savukārt krievvalodīgie Latvijas iedzīvotāji biežāk atzina, ka Latvijas Republikas proklamēšanas dienu 18.novembrī nesvin (latviešu sarunvaloda: 17%, krievu sarunvaloda: 36%). Tiesa, jāpiebilst, ka kopumā 60% no respondentiem ar krievu sarunvalodu ģimenē 18.novembrī tomēr atzīmē kādā no sarakstā minētajiem veidiem.

Sakiet, lūdzu, vai Jūs svinat Latvijas Republikas proklamēšanas dienu 18. novembrī, un, ja svinat, tad kā?

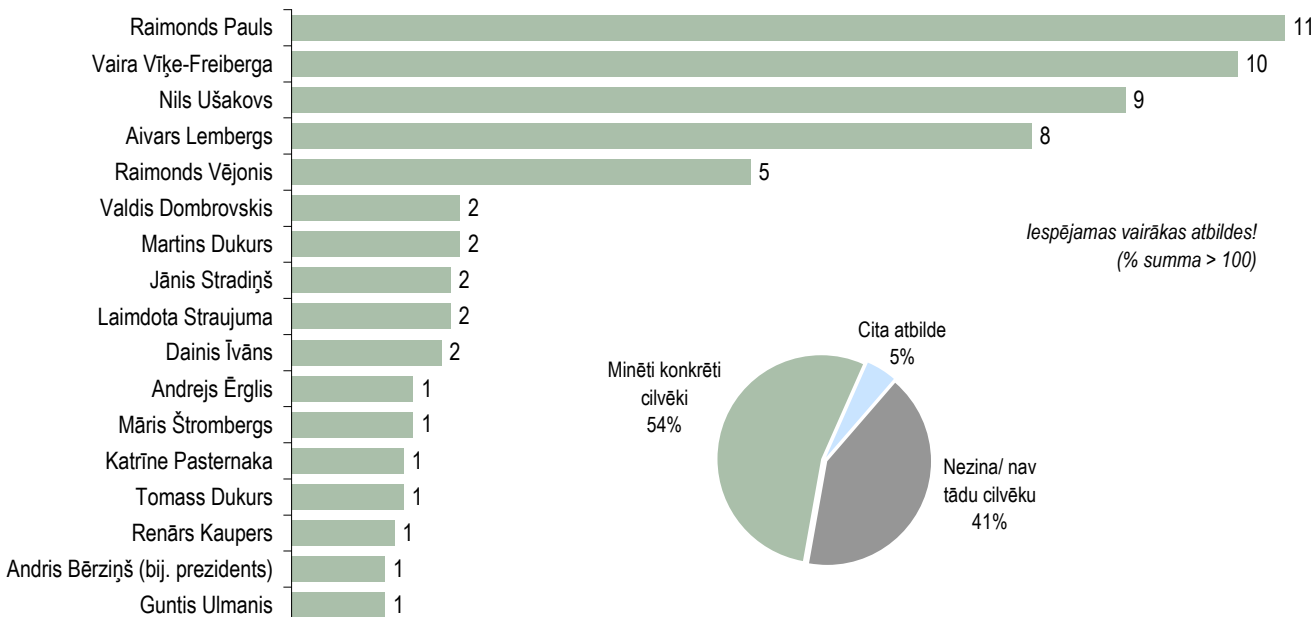
2011., 2014. un 2015.gada aptauju datu salīdzinājums

Kopš 2011.gada ir vērojams neliels to respondentu īpatsvara pieaugums, kuri 18.novembra laikā apmeklēja publiskus pasākumus (2011.gads: 35%, 2014.: 43%, 2015.gads: 44%). Interesanti piebilst, ka 2015.gadā, salīdzinot ar 2014.gadu, ir strauji samazinājies to respondentu īpatsvars, kuri norādīja, ka 18.novembrī svin mājās (2014.gads: 31%, 2015.gads: 24%).

Cilvēki, ar kuriem lepojas

Iedomājaties, ka 18.novembrī notiek svinīgs pasākums, kur tiek godināti cilvēki par viņu ieguldījumu Latvijas labā. Kurus 3 cilvēkus Jūs ieteiktu godināt šādā pasākumā?

2015.gada 9.oktobris - 20.oktobris, N=1000 Latvijas iedzīvotāji

Grafikā attēloti dati par atbildēm, kuras minēja vismaz 1% aptaujāto. Pārējās atbildes apkopotas zemāk.

Jautājumā neika piedāvāti atbilžu varianti!

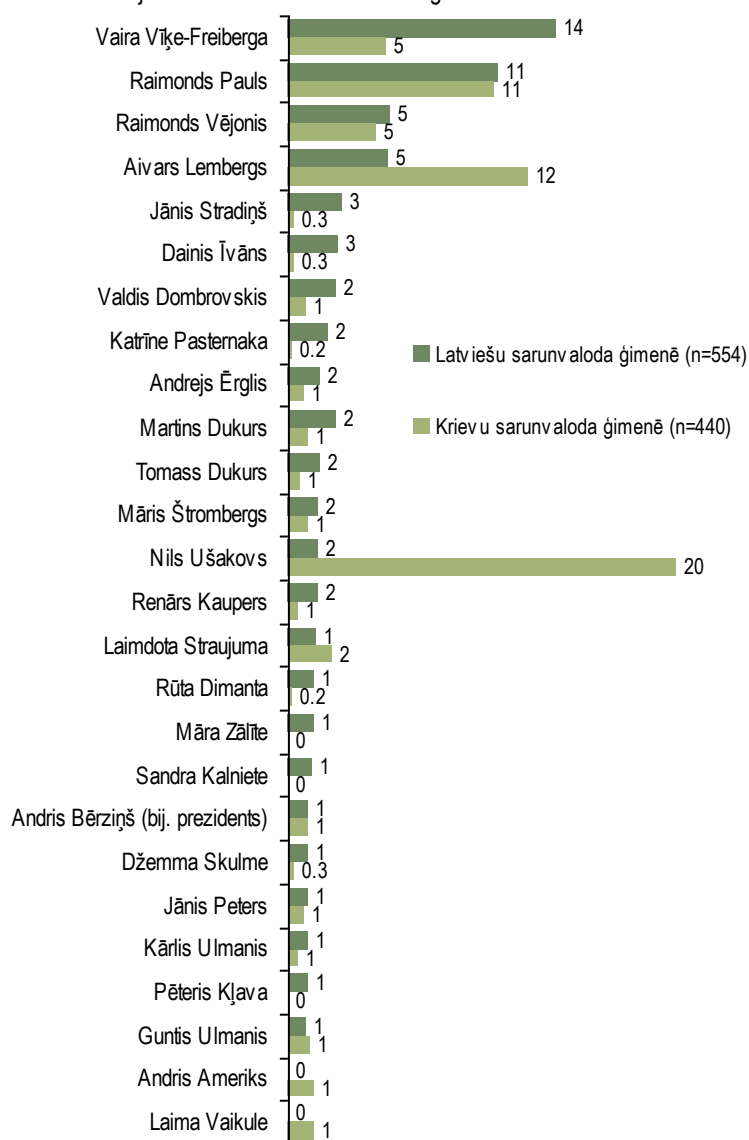
"Jānis Peters" (minēts 9 reizes); "Valdis Zatlers" (minēts 9 reizes); "Džemma Skulme" (minēts 8 reizes); "Rūta Dimanta" (minēts 8 reizes); "Alvis Hermanis" (minēts 7 reizes); "Inese Galante" (minēts 7 reizes); "Jānis Streičs" (minēts 7 reizes); "Kārlis Ulmanis" (minēts 7 reizes); "Māra Zālīte" (minēts 7 reizes); "Raimonds Bergmanis" (minēts 7 reizes); "Sandra Kalniete" (minēts 7 reizes); "Andris Ameriks" (minēts 6 reizes); "Inguna Sudraba" (minēts 6 reizes); "Uljana Semjonova" (minēts 6 reizes); "Andris Piebalgs" (minēts 5 reizes); "Guntis Belēvičs" (minēts 5 reizes); "Laima Vaikule" (minēts 5 reizes); "Pēteris Kļava" (minēts 5 reizes); "Rihards Kozlovskis" (minēts 5 reizes); "Romans Lācis" (minēts 5 reizes); "Aleksandrs Samoilovs" (minēts 4 reizes); "Gunārs Upenieks" (minēts 4 reizes); "Imants Kalniņš" (minēts 4 reizes); "Ināra un Boriss Teterevi" (minēts 4 reizes); "Intars Busulis" (minēts 4 reizes); "Jānis Lačplēsis" (minēts 4 reizes); "Jānis Šmēdiņš" (minēts 4 reizes); "Lauris Reiniks" (minēts 4 reizes); "Lidija Lasmane-Doroņina" (minēts 4 reizes); "Sandis Ozoliņš" (minēts 4 reizes); "Uldis Dumpis" (minēts 4 reizes); "Alfrēds Rubiks" (minēts 3 reizes); "Aminata Savadogo" (minēts 3 reizes); "Andris Raviņš" (minēts 3 reizes); "Artis Pabriks" (minēts 3 reizes); "Dace Melbārde" (minēts 3 reizes); "Dana Reizniece-Ozola" (minēts 3 reizes); "Elīna Garanča" (minēts 3 reizes); "Ernestis Gulbis" (minēts 3 reizes); "Grupa Prāta Vētra" (minēts 3 reizes); "Imants Lancmanis" (minēts 3 reizes); "Imants Ziedonis" (minēts 3 reizes); "Laura Ikauniece-Admiđina" (minēts 3 reizes); "Lauris Dārziņš" (minēts 3 reizes); "Māris Grigālis" (minēts 3 reizes); "Monvīds Švarcs" (minēts 3 reizes); "Rihards Eigims" (minēts 3 reizes); "Aigars Apinis" (minēts 2 reizes); "Anatolijs Gorbunovs" (minēts 2 reizes); "Andrejs Celapīters" (minēts 2 reizes); "Anrijs Matīss" (minēts 2 reizes); "Artūrs Irbe" (minēts 2 reizes); "Artūrs Skrastiņš" (minēts 2 reizes); "Artuss Kaimiņš" (minēts 2 reizes); "Brāļi Šīci" (minēts 2 reizes); "Diāna Ziriņa" (minēts 2 reizes); "Dinamo komanda" (minēts 2 reizes); "Edgars Rinkēvičs" (minēts 2 reizes); "Gatis Truksnis" (minēts 2 reizes); "Gido Kokars" (minēts 2 reizes); "Ģirts Kesteris" (minēts 2 reizes); "Ģirts Laugālis" (minēts 2 reizes); "Igoris Viņrovs" (minēts 2 reizes); "Inga Bērziņa" (minēts 2 reizes); "Ivars Kalniņš" (minēts 2 reizes); "Jānis Ādamsons" (minēts 2 reizes); "Jānis Lūsis" (minēts 2 reizes); "Jānis Veismanis" (minēts 2 reizes); "Jeļena Prokopčuka" (minēts 2 reizes); "Knutu Skujenieks" (minēts 2 reizes); "Konstantīns Kalnbērzs" (minēts 2 reizes); "Maija Tabaka" (minēts 2 reizes); "Marija Naumova" (minēts 2 reizes); "Nora Ikstena" (minēts 2 reizes); "Oskars Kalpaks" (minēts 2 reizes); "Velga Vītola" (minēts 2 reizes); "Viktors Lapčenko" (minēts 2 reizes); "Zbigņevs Stankevičs" (minēts 2 reizes); "Zemgus Girgensons" (minēts 2 reizes).

Cits cilvēks (katrs minēts 1 reizi).

"Agrita Plostniece"; "Aigars Grauba"; "Aigars Pērkonis"; "Aija Andrejeva"; "Aija Revizore"; "Aina Ulmane"; "Ainars Mielavs"; "Ainārs Šlesers"; "Aivars Leimanis"; "Aivars Počs"; "Aivars Priedols"; "Aivars Smiltāns"; "Aleksandra Čistova"; "Aleksandrs Bartaševičs"; "Aleksandrs Mirskis"; "Aleksandrs Starkovs"; "Aleksejs Āboliņš"; "Aleksejs Loskutovs"; "Aleksejs Lēdjaļevs"; "Aleksejs Ozoliņš"; "Anastasija Grigorjeva"; "Andra Rožkalne"; "Andrejs Judins"; "Andrejs Rastorgujevs"; "Andris Buiķis"; "Andris Ērglis"; "Andris Lāčs"; "Andris Nelsons"; "Andris Staris"; "Andris Šķēle"; "Andris Vīgants"; "Anna Krumpāne"; "Ansis Bogustovs"; "Antonina Fedotova"; "Arnolds Klotiņš"; "Artūrs Beitāns"; "Arturs Krišjānis Kariņš"; "Astrīda Kārklīna"; "Ausma Kantāne"; "Austra Pumpure"; "Ārija Bertuka"; "Baiba Skrīde"; "Boris Grebenščikovs"; "Dace Cielava"; "Dace Reinika"; "Dagmāra Mūrniece"; "Daina Brunīniece"; "Daumants Kalniņš"; "Dmitrijs Radionovs"; "Dzintra Geka"; "Edgars Zarembo"; "Edīte Lasmane"; "Eduards Cehovs"; "Egils Pūmalis"; "Einars Repše"; "Elīta Veidemane"; "Elvita Rudzāte"; "Evita Sniedze"; "Gatis Bakmanis"; "Ivars Kalviņš"; "Ivars Redisons"; "Jakovs Rafalsons"; "Janīna Kursīte"; "Jānis Baltiņš"; "Jānis Čakste"; "Jānis Dūklavs"; "Jānis Grinberts"; "Jānis Īvāns"; "Jānis Kalva"; "Jānis Krēvičs"; "Jānis Kronītišs"; "Jānis Lejiņš"; "Jānis Palkavnieks"; "Jānis Plotnieks"; "Jānis Siliņš"; "Jānis Stalts"; "Jānis Urbanovičs"; "Jānis Vanags"; "Jānis Vītolīņš"; "Jāzeps Korsaks"; "Jeļena Petrova"; "Jevgeņija Poļakova"; "Judīte Čunka"; "Juris Cirulis"; "Juris Šulcs"; "Jūlija Siņicina"; "Karina Putniņa"; "Kaspars Daugaviņš"; "Kārlis Zariņš"; "Kirovs Lipmans"; "Kristaps Porziņģis"; "Ksenija Sidorova"; "Laila Uzule"; "Lato Lapsa"; "Leonīds Salcevičs"; "Leons Taivāns"; "Liene Pūce"; "Lilīta Ozoliņa"; "Līva Jaunozola"; "Lolīta Vītoliņa"; "Ludmila Levančuka"; "Lūcija Kuzāne"; "Lukjaņenko ģimene"; "Maija Laukmane"; "Margarita Vilcāne"; "Marija Seršņeva"; "Marina Kosteņecka"; "Mariss Jansons"; "Marta Ozola"; "Māris Martinsons"; "Māris Olte"; "Māris Riekstiņš"; "Māris Sirmais"; "Mārite Seile"; "Mārtiņš Bondars"; "Mārtiņš Brauns"; "Mārtiņš Pļaviņš"; "Mārtiņš Rubenis"; "Mavriks Vulfsons"; "Mihails Gorbačovs"; "Mihails Malkiels"; "Mihails Pupiņš"; "Miks Indrašis"; "Miks Zvirbulis"; "Miķelis Rēdlihs"; "Modris Gelzis"; "Nikolajs Grušins"; "Nikolajs Puzikovs"; "Niks Zvirbulis"; "Normunds Garbars"; "Normunds Rutulis"; "Normunds Zušs"; "Nikita (skolēns)"; "Ojārs Kalniņš"; "Ojārs Spārtiņš"; "Olga Dreģe"; "Oļegs Volončevičs"; "Oskars Kraps"; "Oskars Melbārdis"; "Pjotrs Vasiļjevs"; "Pudāns (neprecizēts)"; "Raimonds Graube"; "Raimonds Tīguls"; "Rihards Gūtpeļcis"; "Rīta Kravale"; "Rīta Strode"; "Rodrigo Fomins"; "Romāns Vanags"; "Romualds Ancāns"; "Ruslans Nakoņečņijs"; "Ruta Balode"; "Ruta Plotniece"; "Sandis Prūsis"; "Sandra Zalupe"; "Santa Masiņa"; "Sarmīte Jansone"; "Signe Gorbāne"; "Skaidrīte Gailīte"; "Solvita Āboltiņa"; "Stanislavs Davidovs"; "Stanislavs Ružāns"; "Tatjana Ešņvalde"; "Tatjana Ždanoka"; "Tālvaldis Tālbergs"; "Toms Bricis"; "Uldis Augulis"; "Uldis Velde"; "Uldis Veldre"; "Valda Dzene"; "Valdis Birkavs"; "Valdis Stanka"; "Valdis Teilāns"; "Valentīna Joste"; "Valentīna Puste"; "Vanda Maderniece"; "Vestards Šimkus"; "Vēsma Kreisliņa"; "Vija Poikāne"; "Virģa Leismane"; "Visvaldis Jansons"; "Vītālis Gavriļovs"; "Vjačeslavs Aprups"; "Vjačeslavs Kaščejevs"; "Voldemārs Vaivodis"; "Zane Buceniece-Zīberga"; "Zane Daudziņa"; "Zigmārs Liepiņš"; "Zigrīda Ozola".

Iedomājaties, ka 18.novembrī notiek svinīgs pasākums, kur tiek godināti cilvēki par viņu ieguldījumu Latvijas labā. Kurus 3 cilvēkus Jūs ieteiktu godināt šādā pasākumā?

Atbilžu salīdzinājums atkarībā no sarunvalodas ģimenē

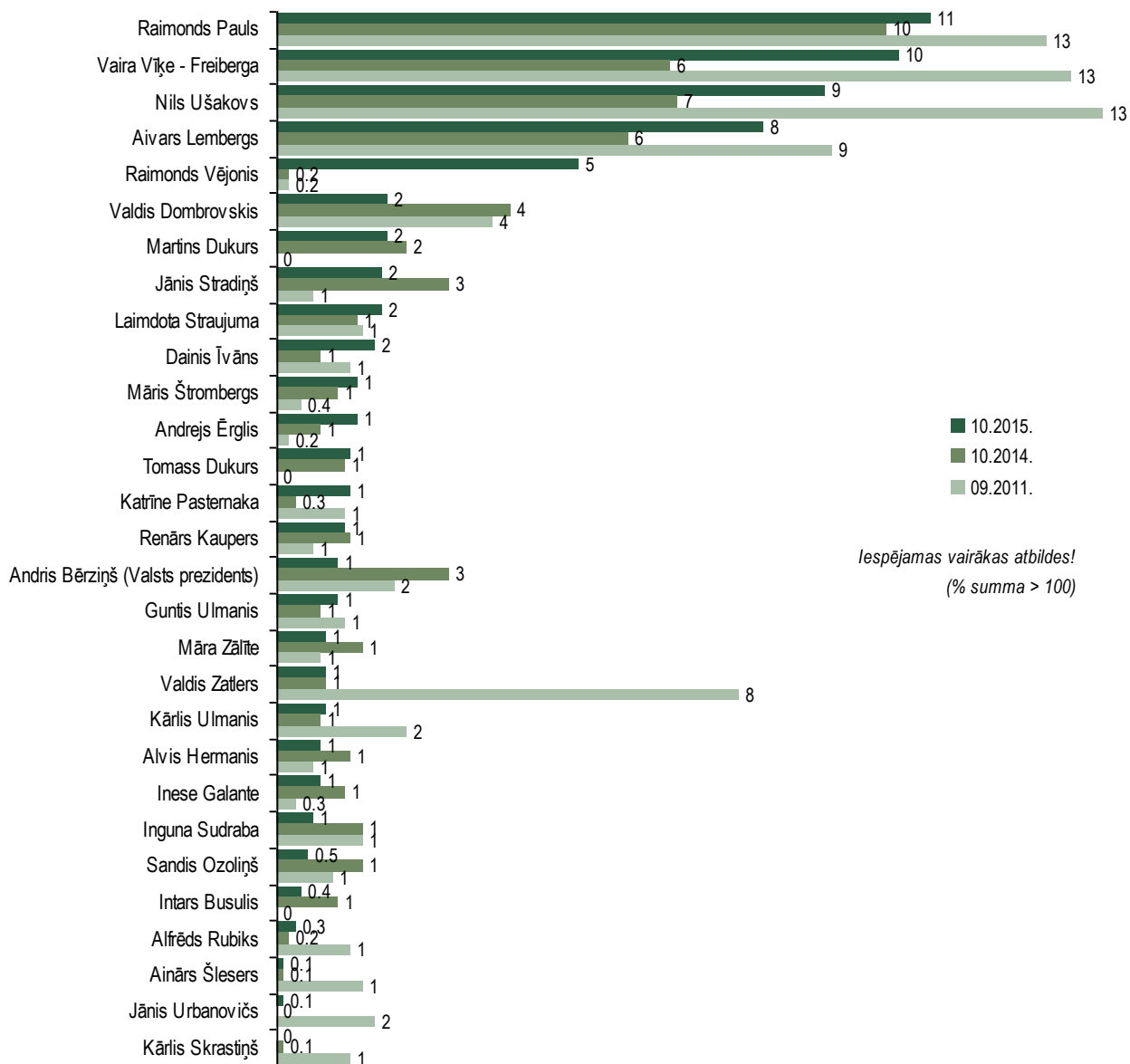
Lūgti nosaukt trīs cilvēkus, kuri būtu jāgodina svinīgajā pasākumā 18.novembrī, visbiežāk respondenti minēja Raimonu Paulu (11%) un Vairu Vīķi-Freibergu (10%). Tikai nedaudz retāk nosaukti Nils Ušakovs (9%) un Aivars Lembergs (8%). Viedokli, ka šādā pasākumā būtu jāgodina Raimonds Vējonis, pauda 5%. Salīdzinoši retāk nosaukti Valdis Dombrovskis (2%), Martins Dukurs (2%), Jānis Stradiņš (2%), Laimdota Straujuma (2%), Dainis Īvāns (2%). Citus cilvēkus minēja 1% un mazāk aptaujāto Latvijas iedzīvotāju.

Salīdzinot respondentu atbildes atkarībā no sarunvalodas ģimenē, jāsecina, ka respondenti ar latviešu sarunvalodu ģimenē biežāk nosauca Vairu Vīķi-Freibergu (latviešu sarunvaloda: 14%, krievu sarunvaloda: 5%), Jāni Stradiņu (latviešu sarunvaloda: 3%, krievu sarunvaloda: 0.3%) un Daini Īvānu (latviešu sarunvaloda: 3%, krievu sarunvaloda: 0.3%). Savukārt krievvalodīgie iedzīvotāji biežāk minēja Aivaru Lembergu (latviešu sarunvaloda: 5%, krievu sarunvaloda: 12%) un Nilu Ušakovu (latviešu sarunvaloda: 2%, krievu sarunvaloda: 20%). Jāpiebilst, ka Raimonds Pauls un Raimonds Vējonis abās grupās par cilvēkiem, kuri būtu jāgodina 18.novembra pasākumā, uzskatīti vienlīdz bieži: Raimonu Paulu abās grupās minēja 11%, bet Raimonu Vējoni – 5%.

Iedomājaties, ka 18.novembrī notiek svinīgs pasākums, kur tiek godināti cilvēki par viņu ieguldījumu Latvijas labā. Kurus 3 cilvēkus Jūs ieteiktu godināt šādā pasākumā?

2011. un 2014.gada aptauju datu salīdzinājums

%

Visi respondenti

Grafikā attēloti dati par atbildēm, kuras kādā no aptaujām minēja vismaz 1% aptaujāto.

Jautājumā netika piedāvāti atbilstoši varianti!

Veikto aptauju datu salīdzinājums liecina, ka 2015.gadā starp cilvēkiem, kuri būtu jāgodina 18.novembra pasākumā, biežāk nekā pirms gada nosaukti Raimonds Pauls (2011.gads: 13%, 2014.gads: 10%, 2015.gads: 11%), Vaira Vīķe-Freiberga (2011.gads: 13%, 2014.gads: 6%, 2015.gads: 10%), Nils Ušakovs (2011.gads: 13%, 2014.gads: 7%, 2015.gads: 9%) un Aivars Lembergs (2011.gads: 9%, 2014.gads: 6%, 2015.gads: 8%). Tiesa, 2011.gadā minētie cilvēki par godināmiem tika izvēlēti vēl biežāk. Jāpiebilst, ka pašreizējais prezidents Raimonds Vējonis 2015.gadā nosaukts biežāk nekā 2011. un 2014.gadā (2011.gads: 0.2%, 2014.gads: 0.2%, 2015.gads: 5%). Savukārt retāk nekā pirms gada 2015.gadā minēti Valdis Dombrovskis (2011.gads: 4%, 2014.gads: 4%, 2015.gads: 2%) un Andris Bērziņš (bijušais prezidents) (2011.gads: 2%, 2014.gads: 3%, 2015.gads: 1%).

IV DAĻA – EKSPERTU KOMENTĀRI PAR VALSTS SVĒTKIEM UN PATRIOTISMU

Solvita Āboltiņa, 12.Saeimas deputāte, Saeimas Nacionālās drošības komisiju priekšsēdētāja

Tā kā novembris ir valsts svētku mēnesis, liels gandarījums, ka audzis to cilvēku skaits, kuri uzskata sevi par Latvijas patriotiem, kā arī to cilvēku skaits, kuri publiski, ne tikai mājās, svin mūsu valsts dzimšanas dienu. Kā liecina „DNB Latvijas barometra” pētījums, 18.novembris spēj vienot visus Latvijas iedzīvotājus, un katru gadu šie kļūst par arvien nozīmīgākiem svētkiem ne tikai latviešiem, bet arī cittautiešiem.

Ivars Austers, Latvijas Universitātes profesors sociālajā psiholoģijā

Latvijas iedzīvotājos patriotisma sajūta pieaug - salīdzinājumā ar pagājušā gada rezultātiem biežāk tiek paustas pozitīvās atbildes. Kopumā jau 74%. Kas ir interesanti, 18. novembris ir sestajā vietā, ja jānosauc trīs nozīmīgākie svētki. Protams, nav pamata uzskatīt, ka būt Latvijas patriotam nozīmē, ka Latvijas Republikas proklamēšanas dienai ir jābūt svarīgākai par, piemēram, 8. martu, kas ieņem piekto vietu šajā svētku topā. Patriotisma definīcija acīmredzot nav izteiktā mērā saistīta ar valsts simboliem, „reālais” patriotisms atšķiras no „normatīvā”.

Dr.oec. Margarita Dunska, Latvijas Universitātes Ekonomikas un vadības fakultātes asoc. profesore

„DNB Latvijas barometra” pētījuma otrā daļa bija veltīta valsts svētkiem un patriotismam. Līdzīgi jautājumi tika uzdoti arī 2014.gada oktobrī. Zināmā mērā pētījuma otrā daļa sasauca ar aptaujas indikatoru novērtējuma daļu – tika jautāts, vai cilvēki ir apmierināti ar dzīvi Latvijā. Iespējams, ka kopējais pirmssvētku noskaņojums uzlaboja atbildes pirmajā aptaujas daļā par situācijas novērtējumu. Jautājumā par apmierinātību ar dzīvi Latvijā viedokļi sadalās apmērām uz pusēm. Apmierināto ir nedaudz vairāk – 54%, kas ir tieši tikpat, cik gadu atpakaļ. Jāpiebilst gan, ka „pilnīgi apmierināto” (7%) ir mazāk nekā „pilnīgi neapmierināto” (10%). Šeit arī redzams mūsu pesimisms! Vērtējot uzskatus par patriotisma izpausmēm, jāatzīmē, ka lielākā daļa aptaujāto uzskata sevi par Latvijas patriotiem (74%). Salīdzinot ar pagājušo gadu, palielinājās to atbildēju īpatsvars, kuri „noteikti uzskata” sevi par patriotiem. 2014.gadā tādu bija 27%, šogad 34%. Tās noteikti ir pozitīvas izmaiņas. Nevar gan noliegt, ka 20% aptaujāto „drīzāk” vai „noteikti” neuzskata sevi par Latvijas patriotiem. Interesanti bija arī iepazīties ar cilvēku domām par personām, kuras būtu jāgodina svētkos par ieguldījumu Latvijas attīstībā. Diezgan tradicionāli lielāku atzinību ir guvuši R.Pauls, V.Vīķe-Freiberga un N.Ušakovs.

Valts Kalniņš, Sabiedriskās politikas centra „PROVIDUS” pētnieks

Latviju vienojošākie svētki ir Jaunais gads un simpātiju ziņā vienojošākais cilvēks – Raimonds Pauls. Gan vienu, gan otra pievilcība nav saistīta ar ko specifiski latvisku. Jaunā gada pievilcības „vispār-cilvēcīgums” ir acīmredzams, un arī Paula īpaši plašais cienītāju pulks skaidrojams ar viņa daiļrades atbilstību ne tikai latviešu, bet arī teju vai visas bijušās padomju telpas cilvēku gaumei.

Tiklīdz ir runa par Latvijai patiesi specifisko, piemēram, Vairu Vīķi-Freibergu, kuras ievēribas cienīgais statuss radies, visvairāk pateicoties darbībai tieši Latvijas prezidenta amatā, vēlme godināt kļūst mazāk viendabīga.

Savukārt nozīmīgākie Latvijas valstiski patriotiskie svētki - 18. novembris - kopējā „reitingā” vispār paliek kaut kur starp Sieviešu un Mātes dienu.

Minētais tomēr nenozīmē, ka iedzīvotājiem nav emocionālas saites ar Latviju. 74% sevi uzskata par Latvijas patriotiem, lai ko tas arī nozīmētu – pieķeršanos Satversmes principiem, mīlestību uz latviskām tradīcijām, prieku par Latvijas ainavām vai ko citu. Kaut gan ne katrs patriots gatavs aizstāvēt Latviju pret ienaidniekiem (to darītu 60%). Latvija viņiem ir tāds vai citāds tēls, kas pavisam vienaldzīgus domājams neatstāj. Patriotisma nozīmes noskaidrošana, meklējot vienojošo un pieļaujot arī atšķirīgo, varētu būt Latvijas nostiprināšanai svarīgs sabiedrības pašrefleksijas process, un 18. novembris var kalpot kā ikgadējs atgādinājums par patriotisma aktualitāti.

Ainārs Latkovskis, 12.Saeimas deputāts, Saeimas aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas priekšsēdētājs

Priecē novembrī - valsts svētku mēnesī - redzēt, ka ne tikai iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi, bet arī patriotisms Latvijā ir audzis. Ar katru gadu varam vērot, ka aizvien vairāk valsts svētku svinēšanā iesaistās bērni un jaunieši. Ne tikai lepmi nesot sarkanbaltsarkano lentīt pie krūts, bet arī piedaloties svētku sajūtas radīšanā, skatoties parādi, dziedot himnu un noliekot ziedus 2015.gada novembris

pie Brīvības pieminekļa. Tas nozīmē, ka mūsu valstij ir nākotne, un tas šajos ģeopolitiskajos apstākļos nav mazsvarīgi, Ceru, ka, tuvojoties mūsu valsts simtgadei, šī tendence tikai pastiprināsies un aizvien vairāk kļūs arī to, kuri par nozīmīgākajiem svētkiem dēvēs mūsu valsts dzimšanas dienu. Mēs esam privileģēti. Mums ir sava valsts un sava valoda. To mēs nedrīkstam aizmirst un novērtēt par zemu. Tieši tāpēc ceru, ka nākotnē pieaugs to iedzīvotāju skaits, kuri būtu gatavi aizstāvēt Latviju. Tā ir mūsu valsts, un, ja mēs paši par Latviju negribēsim cīnīties, tad neviens cits mūsu vietā to arī nedarīs. Sargāsim sevi, savu valsti un baudīsim to, kas mums visiem ir dots - brīva un neatkarīga Latvija!

Juris Rozenvalds, Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Politikas zinātnes nodaļas profesors

Diemžēl iespējas detalizētāk spriest par Latvijas iedzīvotāju noskaņojumu par valsts svētkiem un patriotismu traucē pētījuma datu nepilnības.

Pirmkārt, respondentu atbildes uz jautājumu par viņiem nozīmīgākajiem svētkiem varētu būt neprecīzas, ņemot vērā ne visai precīzu jautājuma formulējumu. Piemēram, Otrais pasaules karš ir noslēdzies 1945. gada 2. septembrī, kad padevās Japāna, nevis 9. maijā, kad Uzvaras svētkus svinēja PSRS un svin Krievijā. Ja tiek pieminēts 1. maijs, tad acīmredzot būtu jāpiemin arī Latvijas Republikas Satversmes Sapulces sasaukšana.

Otrkārt, ir grūti spriest par Latvijas iedzīvotāju patriotisma pakāpi, neņemot vērā atšķirības starp latviešu un krievvalodīgo etnolingvistiskām kopienām. Diez vai šajā gadījumā ir iespējams aprobežoties ar vidējiem rādītājiem. Kā liecina dati, respondentu skaits, kuri uzskata sevi par Latvijas patriotiem, pieaug no 67% 2014. gadā līdz 74% 2015. gadā. Tomēr būtu svarīgi zināt, vai patriotisma līmeņa pieaugums ir noticis vienmērīgi abās lielākajās etnolingvistiskajās kopienās vai tas ir norisinājies lielākoties vienā no tām.

Tas pats ir attiecināms uz nozīmīgākajiem svētkiem respondentu izpratnē. Ja 46% respondentu par nozīmīgākajiem uzskata Līgo svētkus, būtu vēlams norādīt uz latviešu un krievvalodīgo respondentu uzskatiem un to attīstības tendencēm pēdējos gados, it īpaši ņemot vērā Rīgas pašvaldības aktīvos centienus iesaistīt rīdziniekus Līgo svinēšanas pasākumos.

Kopumā var konstatēt, ka Latvijas Republikas iedzīvotāji par nozīmīgākajiem svētkiem uzskata tos svētkus, kas nav saistāmi ar konkrēto politisko kontekstu. Runa ir vai nu par universāliem svētkiem (Jauno gadu par nozīmīgāko uzskata 69% respondentu, Ziemassvētkus – 64%), vai arī ar latviešu kultūras tradīcijām saistītiem svētkiem, vai arī kristīgiem svētkiem (Liieldienas par nozīmīgākajiem svētkiem uzskata 43%). Politiskā kontekstā balstītie svētki, tai skaitā tie, kas ir saistīti ar Latvijas valsts vēsturi, atbalsta ziņā apmēram trīskārt atpaliek no pirmās grupas svētkiem – 18. novembri par nozīmīgākajiem svētkiem uzskata 12%, Lāčplēša dienu – 4%, 4. maiju – 2%.

Tiesa, reizē 49% latviešu un 37% krievvalodīgo respondentu apmeklē ar 18. novembri saistītos pasākumus, un attiecīgi 43% un 28% tiem seko masu saziņas līdzekļos. Iepriekš norādītais ļauj secināt, ka ar Latvijas Republikas vēsturi saistītos svētkus ievērojama daļa iedzīvotāju uztver pirmām kārtām no to izklaidējošās puses, atstājot otrajā plānā to politisko, pilsonisko pusī un vēsturisko nozīmi.

Laimdota Straujuma, Latvijas Republikas Ministru prezidente

Gatavošanās svētkiem un svētku svinēšana vienmēr ir bijusi ļoti būtiska Latvijas tautas kultūras sastāvdaļa. Jaunākā „DNB Latvijas barometra” pētījums to vēlreiz apliecina – dati rāda, ka Latvijas Republikas proklamēšanas dienu 18. novembri svin vairākums aptaujāto – gan latviešu, gan krievu valodā runājošo Latvijas iedzīvotāju.

Šo svētku laikā iedzīvotāji visbiežāk apmeklē publiskos pasākumus – koncertus, svētku uzrunas un salūtu. Tādējādi, aktīvi līdzdarbojoties visām Latvijā dzīvojošajām etniskajām grupām, tiek sekmēta kopības sajūta, ko apstiprina pētījums - salīdzinājumā ar iepriekšējā gadā veikto aptauju sabiedrībā ir pieaudzis patriotisms un piederības apziņa savai valstij un zemei, kas savukārt vairo saliedētības izjūtu.

Savukārt saliedētības izjūta mazina bailes par nākotni un vairo mūsu tautas drošumspēju – vienu no galvenajiem Latvijas Nacionālā attīstības plāna vadmotīviem, kas saistīta gan ar visas tautas, gan katra Latvijas iedzīvotāja apziņu - mēs kopā spējam pārvarēt sarežģītas situācijas, spējam no tām mācīties un kļūt stiprāki.

Vēlos pārfrāzēt kāda pētnieka teikto - mēs esam tas, ko mēs svinam! Lai mums izdodas svētkos izveidojušos saliedētības un kopības sajūtu uzturēt vienam ar otru arī ikdienā, lai Latvijas simtajā dzimšanas dienā mūsu valsts būtu latviska un pašapzinīga, droša un iedzīvotājiem draudzīga, zaļa un sakopta, pārtikusi, efektīva un konkurētspējīga - valsts, kurā dzīvo čakli, izglītoti, radoši, veseli un laimīgi cilvēki. Kopīgiem spēkiem mēs visi šo mērķi varam padarīt par īstenību.

Ieva Strode, tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centra „SKDS” sociālo un politisko projektu direktore

Raksturojot iedzīvotāju noskaņojumu valsts svētku priekšvakarā, jākonstatē labā un sliktā ziņa. Labā – vairākums tomēr gan ir kopumā apmierināti ar dzīvi valstī (54%) (pat, ja valsts ekonomiskās situācijas un valdības darba vērtējums ir kritiskāks),

„DNB Latvijas barometrs” Nr.85

gan uzskata sevi par patriotiem (74%), gan ir gatavi aizstāvēt valsti pret ienaidniekiem (60%), un, lai arī 18.novembris vairākumam nav trīs nozīmīgāko svētku vidū, to vienā vai otrā veidā svin 72% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju.

Sliktā ziņa ir – visos šajos jautājumos ir iezīmējies diezgan nozīmīga atšķirība starp tiem, kuri ikdienā mājās sarunājas latviešu valodā, un tiem, kuri sazinās krievu valodā. Ar dzīvi apmierināti ir 61% latviski un 44% krieviski runājošo, par Latvijas patriotiem sevi uzskata 82% latviski un 62% krieviski runājošo, bet Latviju no ienaidniekiem aizstāvētu attiecīgi 70% un 45% latviski un krieviski runājošo. Tikmēr 18.novembri nesvin 17% latviski un 36% krieviski runājošo. Arī autoritātes abām grupām atšķiras – ja latviski runājošajiem īpaši godināmi visbiežāk šķita V.Vīķe-Freiberga (14%), R.Pauls (11%), tad krieviski runājošajiem - N.Ušakovs (20%) un A.Lembergs (12%). R.Paulu gan abas grupas nosaukušas vienlīdz bieži (11% un 11%), un arī R.Vējoņa minēšanas biežums neatšķiras (5% un 5%). Tiesa, ja neņem vērā šo atšķirību, jāsecina, ka krieviski runājošo attieksme nav uzskatāma par īpaši kritisku, turklāt, salīdzinot ar 2014.gadu, jāsecina, ka, ja apmierinātība ar dzīvi gada laikā nav īpaši mainījusies ne starp latviski (2014.: 63%, 2015.: 61%), ne krieviski (2014.: 42%, 2015.: 44%) runājošajiem iedzīvotājiem, tad patriotu īpatsvars ir pieaudzis gan latviski, (2014.: 77%, 2015.: 82%) gan krieviski runājošo (2014.: 51%, 2015.: 62%) vidū.

„DNB Latvijas barometra” Nr.85 aptaujas tehniskā informācija

PĒTĪJUMA VEICĒJS	Pētījumu centrs SKDS
ĢENERĀLAIS KOPUMS	Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 74 gadiem
PLĀNOTĀS IZLASES APJOMS	1000 respondenti (ģenerālajam kopumam reprezentatīva izlase)
SASNIEGTĀS IZLASES APJOMS	1000 respondenti
IZLASES METODE	Stratificētā nejaušā izlase
STRATIFIKĀCIJAS PAZĪMES	Administratīvi teritoriālā
APTAUJAS VEIKŠANAS METODE	Tiešās intervijas respondentu dzīves vietās
ĢEOGRĀFISKAIS PĀRKLĀJUMS	Visi Latvijas reģioni (126 izlases punkti)
APTAUJAS VEIKŠANAS LAIKS	No 09.10.2015. līdz 20.10.2015.

SASNIEGTĀS IZLASES SALĪDZINĀJUMS AR IEDZĪVOTĀJU STATISTIKU

	Respondentu skaits izlasē (%) pirms svēršanas	Respondentu skaits izlasē (%) pēc svēršanas*	LR IeM PMLP Iedz. reģ. dati uz 19.02.2015.
KOPĀ	100.0	100.0	100.0

REĢIONS

Rīga	32.9	32.3	32.3
Pierīga	17.3	18.0	18.0
Vidzeme	9.8	10.1	10.1
Kurzeme	12.4	12.9	12.9
Zemgale	13.0	12.1	12.1
Latgale	14.6	14.6	14.6

DZIMUMS

Vīrieši	41.8	47.7	47.7
Sievietes	58.2	52.3	52.3

TAUTĪBA

Latvieši	54.5	58.6	58.6
Citi	45.5	41.4	41.4

VECUMS

18 - 24 g.v.	8.6	11.1	11.1
25 - 34 g.v.	16.8	20.8	20.8
35 - 44 g.v.	18.4	18.8	18.8
45 - 54 g.v.	18.3	19.1	19.1
55 – 74 g.v.	37.9	30.3	30.3

STATUSS

Strādājošie	58.2	61.2
Nestrādājošie	41.8	38.8

IZGLĪTĪBA

Pamatizglītība	11.6	12.3
Vidējā, vidējā profesionālā	60.4	60.2
Augstākā	28.0	27.5

PILSONĪBA

LR pilsoņi	85.8	88.0
Respondenti bez LR pilsonības	14.2	12.0

*Dati tika svērti pēc pazīmēm: reģions, tautība, dzimums, vecums.

„DNB Latvijas barometra” Nr.85 aptaujā izmantotā anketa

I DAĻA - INDIKATORI

N1. Vai, Jūsaprāt, situācija Latvijā kopumā attīstās pareizā vai nepareizā virzienā?

Pareizā	1
Nepareizā	2
Grūti pateikt/ NA	8

N2. Kā Jūs šobrīd vērtējat Latvijas valdības darbu? Vai Jūs ar to esat...

Pilnībā apmierināts	1
Drīzāk apmierināts	2
Drīzāk neapmierināts	3
Pilnībā neapmierināts	4
Grūti pateikt/ NA	8

N3. Kā Jūs novērtētu pašreizējo Latvijas ekonomikas stāvokli? Vai, Jūsaprāt, tas ir...

Ļoti labs	1
Drīzāk labs	2
Viduvējs	3
Drīzāk slikts	4
Ļoti slikts	5
Grūti pateikt/ NA	8

N4. Vai, Jūsaprāt, Latvijas ekonomikas situācija šobrīd kopumā uzlabojas, nemainās vai arī pasliktinās?

Uzlabojas	1
Pasliktinās	2
Nemainās	3
Grūti pateikt/ NA	8

N5. Domājot par Latvijas ekonomikas stāvokli pēc 12 mēnešiem, vai, salīdzinot ar pašreizējo situāciju tas, Jūsaprāt, visdrīzāk būs...

Ievērojami uzlabojies	1
Nedaudz uzlabojies	2
Nebūs mainījies	3
Drīzāk pasliktinājies	4
Ievērojami pasliktinājies	5
Grūti pateikt/ NA	8

N6. Kā Jūs novērtētu savu/ savas ģimenes pašreizējo finansiālo stāvokli? Vai, Jūsaprāt, tas ir...

Ļoti labs	1
Drīzāk labs	2
Viduvējs	3
Drīzāk slikts	4
Ļoti slikts	5
Grūti pateikt/ NA	8

N7. Domājot par Jūsu un Jūsu ģimenes materiālo stāvokli pēc 12 mēnešiem, vai, salīdzinot ar pašreizējo situāciju tas, Jūsaprāt, visdrīzāk būs...

Ievērojami uzlabojies	1
Nedaudz uzlabojies	2
Nebūs mainījies	3
Drīzāk pasliktinājies	4
Ievērojami pasliktinājies	5
Grūti pateikt/ NA	8

N8. Kādas, Jūsaprāt, šobrīd kopumā ir iespējas Latvijā atrast labu darbu? Vai, Jūsaprāt, tās ir...

Ļoti labas	1
Drīzāk labas	2
Viduvējas	3
Drīzāk sliktas	4
Ļoti sliktas	5
Grūti pateikt/ NA	8

II DAĻA – VALSTS SVĒTKI UN PATRIOTISMS

T1. Vai Jūs esat apmierināts/-a ar dzīvi Latvijā?

Pilnīgi apmierināts/-a	1
Drīzāk apmierināts/-a	2
Drīzāk neapmierināts/-a	3
Pilnīgi neapmierināts/-a	4
Grūti pateikt/ NA	8

T2. Vai Jūs sevi uzskatāt par Latvijas patriotu?

Noteikti uzskatu	1
Drīzāk uzskatu	2
Drīzāk neuzskatu	3
Noteikti neuzskatu	4
Grūti pateikt/ NA	8

T3. Vai Jūs, ja tas būtu nepieciešams, aizstāvētu Latviju no ienaidniekiem (ārvalstu iebrucējiem u.c.)?

Noteikti aizstāvētu	1
Lielāka ir iespēja, ka aizstāvētu	2
Lielāka ir iespēja, ka neaizstāvētu	3
Noteikti neaizstāvētu	4
Grūti pateikt/ NA	8

T4. Sakiet, lūdzu, vai Jūs svinat Latvijas Republikas proklamēšanas dienu 18. novembrī, un, ja svinat, tad kā? (Atzīmēt visus piemērotos atbilžu variantus!)

Svinu mājās	1
Apmeklēju publiskus pasākumus (piem., koncertus, uzrunas, svētku salūtu)	2
Sekoju līdz svētku pasākumiem masu informācijas līdzekļos (televīzijā, radio, internetā u.c.)	3
Piedalos pasākumos par godu svētkiem darba vietā vai izglītības iestādē	4
Svinu citādi (norādīt, kā!).....	5
Nesvinu 18.novembrī	6
Grūti pateikt/ NA	8

T5. Iedomājaties, ka 18.novembrī notiek svinīgs pasākums, kur tiek godināti cilvēki par viņu ieguldījumu Latvijas labā. Kurus 3 cilvēkus Jūs ieteiktu godināt šādā pasākumā? (Lūdzu, norādiet VĀRDU, UZVĀRDU un DARBĪBAS JOMU!)

- _____
- _____
- _____

T6. Kuri 3 svētki Jums ir visnozīmīgākie? (Izsniegt kartīti T6! Atzīmēt līdz 3 atbildēm!)

UZMANĪBU INTERVĒTĀJAM: nav domāti ģimenes svētki, dzimšanas, vārda dienas!

Jaunais gads	1
Valentīndiena 14.februārī	2
Sieviešu diena 8.martā	3
Lieldienas	4
Darba svētki 1.maijā	5
Latvijas Republikas Satversmes sapulces diena 1.maijā	6
Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas diena 4.maijā	7
Nacisma sagrauves diena un Otrā pasaules kara upuru piemiņas diena 8.maijā	8
Otrā pasaules kara beigas un PSRS uzvara karā 9.maijā	9
Eiropas diena 9.maijā	10
Mātes diena (maija otrā svētdienā)	11
Līgo svētki (Jāņi) 23./24.jūnijā	12
Tēva diena (septembra otrā svētdiena)	13
Miķeļdiena 29.septembrī	14
Helovīns 31.oktobrī	15
Mārtiņdiena 10.novembrī	16
Lāčplēša diena 11.novembrī	17
Latvijas Republikas proklamēšanas diena 18. novembrī	18
Ziemassvētki	19
Citi svētki (<i>norādīt, kādi!</i>).....	20
Citi svētki (<i>norādīt, kādi!</i>).....	21
Nesvinu svētkus	22
Grūti pateikt/NA	98

Papildu informācija:

Teika Lapsa
DNB bankas sabiedrisko attiecību vadītāja
Tel. 29161561
E-pasts: teika.lapsa@dnb.lv